

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

31 במרס 2018

תוכן עניינים

2.....	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	.1
4.....	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	.2
5.....	מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה	.3
20.....	הוראות דין	.4
23.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	.5
27.....	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית	.6
29.....	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	.7
29.....	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	.8
29.....	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	.9

דוח דירקטוריון

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 במרס 2018 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד עלידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

1.1 מצב כספי

שיעור השינוי לעומת סוף שנה קודמת באחוזים	ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
	2017	2018	2017	2018	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3.5	17,278	16,745	17,876		נכסים בלתי מוחשיים
1.7	222,392	218,790	226,182		הוצאות רכישה נדחות
19.7	113,142	102,028	135,411		השקעות פיננסיות
(12.0)	17,482	19,448	15,391		מזומנים ושווי מזומנים
(15.1)	37,891	36,947	32,184		נכסים אחרים
4.6	408,185	393,958	427,044		סה"כ נכסים
2.4	350,311	321,979	358,884		הון
17.8	57,874	71,979	68,160		התחייבויות
4.6	408,185	393,958	427,044		סך כל ההון וההתחייבויות

סך הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ל- 427,044 אלפי ש"ח, לעומת 408,185 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-5%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בסעיפי הוצאות רכישה נדחות והשקעות פיננסיות.

ההון ליום 31 במרס 2018 הסתכם ל- 358,884 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 350,311 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-2%. הגידול בהון נובע מרווח לתקופה בסך של 8,599 אלפי ש"ח, ומקיטון בקרן הון בסך של 26 אלפי ש"ח.

נכון ליום 31 במרס 2018, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה.

1.2 רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2017	2018	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
380,022	90,262	101,407	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
17,501	5,489	4,253	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,964	813	125	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
399,487	96,564	105,785	סך כל ההכנסות
137,584	37,502	36,159	עמלות והוצאות שיווק
210,273	50,189	54,568	הנהלה וכלליות
1,723	-	1,832	הוצאות אחרות
19	73	6	הוצאות מימון
349,599	87,764	92,565	סך כל ההוצאות
49,888	8,800	13,220	רווח לפני מסים על הכנסה
(17,450)	(3,126)	(4,621)	מסים על הכנסה
32,438	5,674	8,599	רווח נקי
1,394	(174)	(26)	רווח (הפסד) כולל אחר
33,832	5,500	8,573	רווח לשנה

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה (לא כולל דמי ניהול בגין קופות בבעלות הביטוח) לסך של כ-101,407 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-90,262 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-12%. הגידול בדמי הניהול, בתקופת הדוח לעומת תקופה מקבילה אשתקד, נבע מגידול בהכנסות דמי הניהול כתוצאה מגידול בדמי הגמולים ובנכסים המנוהלים הממוצעים בקיטון בדימי הניהול ממתן הנחות ומשחיקת שיעורי דמי הניהול.

הכנסות דמי ניהול מקרנות פנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-76,672 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול מקופות גמל בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-24,735 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול בתחום קופות גמל לחיסכון, לתגמולים ואישיות לפיצויים הסתכמו לסך של כ-8,087 אלפי ש"ח והיוו כ-33% מסך ההכנסות מקופות גמל. הכנסות מדמי ניהול בתחום קרנות ההשתלמות הסתכמו לסך של כ-16,064 אלפי ש"ח והיוו כ-65% מסך הכנסות קופות הגמל. הכנסות מקופות גמל אחרות (מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ופנסיה תקציבית) הסתכמו לסך של כ-584 אלפי ש"ח והיוו כ-2% מסך הכנסות דמי ניהול קופות הגמל בחברה.

הוצאות עמלות, שיווק והוצאות הנהלה וכלליות עלו בשיעור של כ-3% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר הכנסות החברה נובעות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים, נטו, המנוהלים על ידי החברה עבור קרנות הפנסיה וקופות הגמל נכון ליום 31 במרס 2018 ו-2017 וליום 31 בדצמבר 2017.

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			
ליום	ליום	ליום	
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
			קרנות פנסיה:
53,055,871	44,995,447	54,652,296	הראל פנסיה
859,210	699,014	896,947	הראל פנסיה כללית
			קופות גמל:
20,369,532	18,647,588	20,706,549	הראל קופת גמל
156,758	53,784	195,452	הראל גמל להשקעה
266,934	47,259	307,373	הראל גמל השקעה לילד
3,328	1,254	3,262	הראל גמל IRA
1,584	1,256	1,662	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל
9,904,327	8,205,865	10,314,034	הראל קרן השתלמות
396,728	403,201	389,973	הראל גמל לפיצויים
197,118	190,108	194,976	הראל פרופיל אישי למעסיק
17,611	29,476	17,802	הראל קופה לפנסיה תקציבית
48,785	44,108	48,539	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה
85,277,786	73,318,360	87,728,865	סה"כ נכסים

3. מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה**3.1. מידע ונתונים לפי סוג קופות**

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה ל-31 במרס 2018:

סך הכל	אחרי*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
965,754	76	186,720	2,352	145,644	107,198	13,218	510,546	פעילים
781,248	1,615	7,991	1,349	98,695	284,668	22,082	364,848	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
29						-	29	זקנה
10						-	10	נכות
66						-	66	שאירים
								<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
3,213						299	2,914	זקנה
1,515						7	1,508	נכות
2,048						67	1,981	שאירים
								<u>מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
107						13	94	זקנה
-						-	-	נכות
5						-	5	שאירים
6,993						386	6,607	סה"כ מקבלי קצבה
1,753,995	1,691	194,711	3,701	244,339	391,866	35,686	882,001	סה"כ מספר עמיתים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
57,954,271	17,572	296,243	98,805	6,337,182	5,298,678	564,206	45,341,585	פעילים
27,123,932	633,718	11,130	96,647	3,976,852	15,412,795	239,378	6,753,412	לא פעילים
								<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
4,817						-	4,817	זקנה
4,762						-	4,762	נכות
16,234						-	16,234	שאירים
								<u>בגין מקבלי קצבה קיימים:</u>
819,640						72,908	746,732	זקנה
821,878						7,402	814,476	נכות
873,935						10,648	863,287	שאירים
								<u>בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
31,158						1,987	29,171	זקנה
49,003						209	48,794	נכות
29,235						209	29,026	שאירים
2,650,662						93,363	2,557,299	סה"כ מקבלי קצבה
87,728,865	651,290	307,373	195,452	10,314,034	20,711,473	896,947	54,652,296	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
869,014	105	2,332	29,314	188,337	253,988	34,280	360,658	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,679,841	409	43,078	42,585	351,846	350,844	48,373	1,842,706	תקבולים מדמי גמולים
400,049	120	962	42,585	77,482	276,031	2,869	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,971,566	9,134	70	-	416,881	452,452	13,415	1,079,614	העברות צבירה לקופה
1,321,920	3,382	135	-	125,021	205,500	15,719	972,163	העברות צבירה מהקופה
632,820	5,345	144	1,834	182,695	194,818	3,300	244,684	<u>תשלומים:</u> פדיונות
(2,737)	-	-	-	-	-	(2,737)	-	אחרים***
104								<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
62								פנסיית זקנה
277								פנסיית נכות
								פנסיית שארים
12,843						1,119	11,724	<u>תשלומים למקבלי קצבה קיימים:</u>
25,948						161	25,787	פנסיית זקנה
11,664						129	11,535	פנסיית נכות
								פנסיית שארים
547						47	500	<u>תשלומים למקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
27						-	27	פנסיית זקנה
32						-	32	פנסיית נכות
								פנסיית שארים
681,587	5,345	144	1,834	182,695	194,818	2,019	294,732	סה"כ תשלומים
(196,266)	(3,709)	(2,430)	(2,057)	(51,304)	(72,007)	(4,313)	(60,446)	עודף הפסדים על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):								
83,820	946	164	300	19,621	33,284	948	28,557	פעילים ולא פעילים
3,231						124	3,107	מקבלי קצבה
87,051	946	164	300	19,621	33,284	1,072	31,664	סה"כ
44,641					694	609	43,338	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.12	0.23	0.64	0.78	0.63	0.37	0.18	פעילים
	0.59	0.23	0.66	0.74	0.65	0.68	0.44	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
					-	1.17	2.44	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.10)	0.03	מבוטחים
						-	0.03	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.08)	0.03	מקבלי קצבה קיימים
						(0.08)	0.03	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.
 *** תקבולים בניכוי תשלומים בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-31 במרס 2018:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
42,608	208	2,305	29,559	104	10,432	מספר חשבונות
460,679	4,504	27,000	288,787	1,883	138,505	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
555	5	70	370	4	107	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.42	1.03	0.51	0.86	0.31	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			86,238			מספר חשבונות
			146,522			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			248			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.68			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות ל- 31 במרס 2017:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
785,858	72	76,599	764	126,354	106,394	11,212	464,463	פעילים
877,810	1,595	-	213	81,732	284,453	19,315	490,502	לא פעילים
מקבלי קצבה:								
30						-	30	<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
11						-	11	זקנה
68						-	68	נכות
								שאירים
<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>								
2,522						235	2,287	זקנה
1,261						5	1,256	נכות
1,745						49	1,696	שאירים
5,637						289	5,348	סה"כ מקבלי קצבה
1,669,305	1,667	76,599	977	208,086	390,847	30,816	960,313	סה"כ מספר עמיתים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
46,708,251	16,792	47,259	39,666	5,218,050	4,897,919	424,324	36,064,241	פעילים
24,219,808	650,101	-	14,118	2,987,815	13,752,179	196,679	6,618,916	לא פעילים
<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>								
4,993						-	4,993	זקנה
5,272						-	5,272	נכות
16,190						-	16,190	שאירים
<u>בגין מקבלי קצבה קיימים:</u>								
702,625						66,991	635,634	זקנה
825,076						6,192	818,884	נכות
836,145						4,828	831,317	שאירים
2,390,301						78,011	2,312,290	סה"כ מקבלי קצבה
73,318,360	666,893	47,259	53,784	8,205,865	18,650,098	699,014	44,995,447	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
921,508	5	242,412	24,239	126,704	125,396	31,811	370,941	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,156,621	539	47,234	21,566	288,097	198,030	40,197	1,560,958	תקבולים מדמי גמולים
227,866	19	-	21,566	65,495	140,786	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,467,175	24,282	-	-	275,094	317,690	11,483	838,626	העברות צבירה לקופה
942,123	14,216	-	-	146,793	249,760	9,386	521,968	העברות צבירה מהקופה
<u>תשלומים:</u>								
595,382	6,856	-	115	159,031	223,381	2,148	203,851	פדיונות
(1,381)	-	-	-	-	-	(1,381)	-	אחרים***
<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>								
105						-	105	פנסיית זקנה
68						-	68	פנסיית נכות
276						-	276	פנסיית שאירים

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
								תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
9,878						1,055	8,823	פנסיית זקנה
21,437						61	21,376	פנסיית נכות
9,617						106	9,511	פנסיית שארים
635,382	6,856	-	115	159,031	223,381	1,989	244,010	סה"כ תשלומים
961,484	5,495	25	512	90,604	177,629	7,906	679,313	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
								דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):
74,164	969	9	74	16,148	30,980	783	25,201	פעילים ולא פעילים
2,863						108	2,755	מקבלי קצבה
77,027	969	9	74	16,148	30,980	891	27,956	סה"כ
41,946					970	524	40,452	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.06	0.23	0.60	0.82	0.64	0.42	0.19	פעילים
	0.56	-	0.63	0.79	0.66	0.69	0.42	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
					0.50	1.30	2.53	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.06)	(0.04)	מבוטחים
						-	(0.04)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.06)	(0.04)	מקבלי קצבה קיימים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.

*** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-31 במרס 2017:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
47,998	224	2,176	35,535	155	9,908	מספר חשבונות
472,020	8,744	19,701	285,722	1,819	156,034	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
490	16	39	338	2	95	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.72	0.80	0.47	0.47	0.25	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			107,687			מספר חשבונות
			169,309			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			361			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.85			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.
 ** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה לשנת 2017:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
918,162	75	182,976	2,007	143,782	109,044	10,314	469,964	פעילים
797,213	1,618	6,871	950	88,840	280,476	22,172	396,286	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								זכאים קיימים לפנסיה:
29						-	29	זקנה
10						-	10	נכות
67						-	67	שארים
								מקבלי קצבה קיימים:
3,064						290	2,774	זקנה
1,528						5	1,523	נכות
1,956						62	1,894	שארים
6,654						357	6,297	סה"כ מקבלי קצבה
1,722,029	1,693	189,847	2,957	232,622	389,520	32,843	872,547	סה"כ מספר עמיתים

נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
56,485,745	17,121	258,314	79,015	6,503,025	5,537,523	527,854	43,562,893	פעילים
26,262,938	643,121	8,620	77,743	3,401,302	14,836,921	243,898	7,051,333	לא פעילים
								בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
4,859						-	4,859	זקנה
4,874						-	4,874	נכות
16,272						-	16,272	שארים
								בגין מקבלי קצבה קיימים:
793,915						72,027	721,888	זקנה
860,534						5,550	854,984	נכות
848,649						9,881	838,768	שארים
2,529,103						87,458	2,441,645	סה"כ מקבלי קצבה
85,277,786	660,242	266,934	156,758	9,904,327	20,374,444	859,210	53,055,871	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
2,459,219	110	248,867	61,991	464,518	387,434	47,957	1,248,342	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
9,959,355	4,226	257,615	122,190	1,323,305	1,051,968	168,916	7,031,135	תקבולים מדמי גמולים
1,240,629	2,027	104,943	122,190	244,237	764,130	3,102		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
5,627,436	46,173	158	-	1,203,114	1,372,148	39,408	2,966,435	העברות צבירה לקופה
3,707,506	30,561	347	-	479,385	771,342	42,516	2,383,355	העברות צבירה מהקופה
								תשלומים:
2,222,217	28,516	262	2,583	544,115	811,439	7,582	827,720	פדיונות
(5,805)	-	-	-	50	10	(5,865)	-	אחרים***
								תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
420						-	420	פנסיית זקנה
278						-	278	פנסיית נכות
1,174						-	1,174	פנסיית שארם

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
44,678						4,350	40,328	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
92,166						432	91,734	פנסיית זקנה
41,063						494	40,569	פנסיית נכות
2,396,191	28,516	262	2,583	544,165	811,449	6,993	1,002,223	פנסיית שארים
5,487,924	34,491	9,770	5,330	543,464	1,081,037	53,351	3,760,481	סה"כ תשלומים
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה								
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):								
313,744	3,731	306	515	69,769	130,063	3,372	105,988	פעילים ולא פעילים
12,202						445	11,757	מקבלי קצבה
325,946	3,731	306	515	69,769	130,063	3,817	117,745	סה"כ דמי ניהול שנגבו מנכסים
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):								
174,623					2,871	1,959	169,793	
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.04	0.23	0.65	0.80	0.63	0.39	0.19	פעילים
	0.57	0.23	0.56	0.77	0.67	0.71	0.46	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):								
					0.28	1.17	2.44	
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.33)	0.42	מבוטחים
							0.42	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.33)	0.47	מקבלי קצבה קיימים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.
 *** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים לשנת 2017:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר:						
48,987	217	2,741	32,821	124	13,084	מספר חשבונות
573,717	4,926	31,854	325,393	2,033	209,511	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
2,702	14	318	1,801	15	554	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.28	1.00	0.55	0.85	0.29	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			95,446			מספר חשבונות
			160,971			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			2,916			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			1.81			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

3.2. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקופות

תחום הפנסיה

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

• שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה של כ-1%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בתקופה נובע ממצטרפים החדשים.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-9% לעומת גידול של כ-6% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הלא פעילים ירד בתקופת הדוח בכ-8% לעומת קיטון של כ-3% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בתקופה מקבילה אשתקד מיוחסת להוראת שעה בדבר איחוד חשבונות לא פעילים בין קרנות הפנסיה השונות.

מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ-5% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-4% מסך של כ-43.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-45.3 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-7% מסך של כ-33.7 מיליארד ש"ח לסך של כ-36.1 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-4% מסך של כ-7.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-2% מסך של כ-6.8 מיליארד לסך של כ-6.6 מיליארד ש"ח. הירידה מיוחסת בעיקר להוראת שעה בדבר איחוד חשבונות לא פעילים בין קרנות הפנסיה השונות.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-5% מסך של כ-2.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-4% מסך של כ-2.2 מיליארד לסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה וניוד החוצה) בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח ומהפסד מהשקעות נטו (בניכוי דמי ניהול) בסך של כ-60 מיליון ש"ח.

• שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-1.8 מיליארד ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-1.6 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-18%.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-1,080 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-839 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-29%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ-972 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-522 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-86%.

השפעת הניוד נטו על הקרן בתקופת הדוח, הינה סך של כ-107 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-317 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

- שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-245 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-204 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-20%.

הגידול בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשיכת כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

- שינוי בתשלומי פנסיה

בתקופת הדוח, הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ-50 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-25%.

הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

- שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

העודף האקטוארי לכלל עמיתי הקרן הסתכם בתקופת הדוח ל-0.03%. בתקופה המקבילה אשתקד נוצר גירעון אקטוארי שהסתכם ל-0.04% ובשנת 2017 הסתכם העודף האקטוארי ל-0.42% לעמיתים מבוטחים וזכאים קיימים לפנסיה ו-0.47% למקבלי קצבה קיימים.

לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

- שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה של כ-9%, לעומת גידול של כ-11% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-28% לעומת גידול של כ-34% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר העמיתים הלא פעילים בתקופת הדוח נותר ללא שינוי מהותי ובתקופה המקבילה אשתקד גדל בכ-1%.

מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ-8% לעומת גידול של כ-13% בתקופה המקבילה אשתקד.

- שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-4% מסך של כ-772 מיליון ש"ח לסך של כ-804 מיליון ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-8% מסך של כ-577 מיליון ש"ח לסך של כ-621 מיליון ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-7% מסך של כ-87 מיליון ש"ח לסך של כ-93 מיליון ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-4% מסך של כ-75 מיליון ש"ח לסך של כ-78 מיליון ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה, ניוד החוצה וחלקו של מבטח משנה) בסך של כ-44 מיליון ש"ח ומהפסדי השקעות נטו בניכוי דמי ניהול בסך של כ-4 מיליון ש"ח.

- שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-48 מיליון ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-20%. עיקר הגידול נובע מהצטרפות עמיתים חדשים.

- שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-13 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול משנה לשנה נובע ברובו מהמשך הגברת מאמצי השיווק של החברה ומגידול ביתרות הצבורות הממוצעות של העמיתים.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות הצבירה מהקרן לסך של כ-16 מיליון ש"ח לעומת כ-9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעת הניוד נטו על הקרן, בתקופת הדוח, היתה שלילית בסך של כ-2 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה מקבילה אשתקד.

- שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-3 מיליון ש"ח לעומת כ-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

- שינוי בתשלומי פנסיה

תשלומי הפנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-1.5 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-1.2 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

- שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

הגירעון האקטוארי, בתקופת הדוח הסתכם ל-0.10% למבוטחים ו-0.08% למקבלי קצבה, בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם ל-0.06% לכלל עמיתי הקרן ובשנת 2017 הסתכם לכ-0.33% לכלל עמיתי הקרן.

לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

תחום הגמל - תגמולים, אישיות, פיצויים, מרכזיות לפיצויים, השקעה ומטרה אחרת• שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ-1.4% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ-18.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים גדל בכ-0.8% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-65.8% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בתקופה המקבילה אשתקד, מיוחס לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, שנפתחה בינואר 2017.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ-2% בתקופת הדוח, לעומת קיטון של כ-0.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי הנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-1.9% מסך של כ-21.5 מיליארד ש"ח לסך של כ-21.9 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ-1.6% מסך של כ-19.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-19.4 מיליארד ש"ח. הגידול בתקופת הדוח נובע מצבירה חיובית בקיזוז הפסדי תשואה.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-3.1% מסך של כ-5.9 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.7 מיליארד ש"ח.

בתקופה מקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-2.1% מסך של כ-5.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-5 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-3.8% מסך של כ-15.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-16.2 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-2.9% מסך של כ-14 מיליארד ש"ח לסך של כ-14.4 מיליארד ש"ח.

• שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ-436.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-267.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-63%.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות כתוצאה מתיקון 190, מהפקדות בקופת הראל גמל להשקעה, ובקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקופות לסך של כ-461.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-342 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-35%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקופות לסך של כ-209 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-264 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-21%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ-252.6 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-202.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-230.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-12%.

תחום השתלמות• שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ-5% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ-3.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים גדל בכ-1.3% בתקופת הדוח, לעומת קיטון של כ-0.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ-11.1% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-10.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-4.1% מסך של כ-9.9 מיליארד ש"ח לסך של כ-10.3 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ-4.4% מסך של כ-7.9 מיליארד ש"ח לסך של כ-8.2 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-2.6% מסך של כ-6.5 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.3 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-1.2% מסך של כ-5.3 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.2 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-16.9% מסך של כ-3.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-4 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-16% מסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-3 מיליארד ש"ח.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות ומניוד נטו חיובי.

• שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ-351.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-288.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-22%.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-416.9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-275.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-52%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ-125 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-146.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-15%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ-291.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-128.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקופות הגמל לסך של כ-182.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-159 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-15%.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

לימים 31 במרס 2018, ו- 31 בדצמבר 2017							שיעור דמי ניהול מהפקדה ושיעור שנתי דמי ניהול מנכסים שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין:
אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					כללית	מקיפה	
2% מנכסים	0.23% מנכסים****	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	2% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	6% מהפקדה ו-0.5% מנכסים	פעילים
0.3% מנכסים		0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	לא פעילים:
2% מנכסים		1.05% מנכסים	2% מנכסים	1.05% מנכסים	1.05% מנכסים	0.5% מנכסים	מנותקי קשר**
					0.6% מנכסים***	0.5% מנכסים	אחר
							מקבלי קצבה

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

*** בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים. עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

**** מתקבל מהמוסד לביטוח לאומי.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- **ביום 26 במרס 2018 פורסמה טיוטת צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתה מוצע לתקן את צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986, ולקבוע כי קרן פנסיה תיחשב כגוף מוסדי ותהיה רשאית לקבל מידע, לצורך בדיקת זכאות להמשך קבלת קצבה בידי מקבל קצבה מקרן הפנסיה, בהתאם לנתונים שבידי רשות האוכלוסין וההגירה, האם מקבל קצבה שוהה מחוץ לישראל למשך תקופה קצובה העולה על שישה חודשים.

חוזרים

- **ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו שירות סוכנים ויועצים ללקוחות**, אשר מחליף חוזר קיים באותו נושא ובמסגרתו נקבע, בין היתר, כי אמנת השירות תתייחס גם לזמני המענה ללקוחות. כמו כן, עודכנו פרקי זמן למתן מענה או ביצוע פעולה על ידי בעל הרישיון המפורטים בחוזר הקיים וכן נקבע כי אם הובא לידיעתו של בעל רישיון, על ידי גוף המוסדי, מעסיק או לקוח כי חל שינוי במצב הלקוח בקשר למוצר פנסיוני, יזום פגישת שירות ללקוח לבחינת התאמת המוצר הפנסיוני לצרכיו, וכי על סוכן ביטוח פנסיוני הגובה מלקוח שכר או החזר הוצאות לערוך הסכם בינו לבין הלקוח ובו פירוט של הסכומים, דרך חישובם ואופן גבייתם. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2019.
- **ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מרכיבי חשבון בקופת גמל**, אשר קובע הוראות לעניין רישום מרכיבי חשבון בקופת גמל, ניהול רשומות נפרדות בקופת גמל ובקרבן השתלמות, רישום מרכיבי חשבון עבור עמית שכיר ועבור עמית עצמאי, והוראות לעניין רישום וייחוס תשלומים, רווחים, הפקדות, הוצאות ודמי ביטוח. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בספטמבר 2018.
- **ביום 4 במרס 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו קבלת מידע ואישור ממעסיקים**, הקובע כי גוף מוסדי לא ידרוש ממעסיק של עמית לאשר מסמכים, להעביר מידע או לתת הסכמתו בקשר למוצר הפנסיוני של העמית, לרבות בקשת העברת בעלות, אלא אם קיימת הוראת דין מפורשת המחייבת קבלת אישור, הסכמה או מידע כאמור.
- **ביום 4 במרס 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל - תיקון**, הקובע הוראות בדבר משלוח הודעות לעמיתים בעלי חשבון עם יתרה צבורה בכספי התגמולים בלבד בסכום של לכל הפחות 50 ש"ח ולכל היותר 1,350 ש"ח (למעט חשבון קטן של עמית שהקשר עמו נותק), בדבר זכותם למשיכת כספים בצירוף המחאה לפדיון שתאפשר את משיכת הכספים. בנוסף, על גוף מוסדי למסור לממונה דוח על חשבונות קטנים שנשלחו בגינם המחאות כאמור.
- **ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, זיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017**. בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה

המרוכזות של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם.

ביום 15 במרס 2018 פרסם הממונה טיוטה שעניינה הוראות ליישום חובת הליך הכרת הלקוח בגופים המוסדיים, במסגרתה מוצע לקבוע כי עד ליום 15 בספטמבר 2018, גוף מוסדי ייראה כמי שקיים את חובותיו לביצוע הליך של הכרת הלקוח, אם הוא מתקשר בחוזה ביטוח חיים עם מבוטח או פותח חשבון עבור עמית אגב הליך ייעוץ פנסיוני שנעשה על ידי תאגיד בנקאי, ואם הוא סבור, לפי המידע שברשותו, כי אין מדובר בלקוח בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור.

ביום 3 בספטמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים מוסדיים במצב חירום, הקובע דרכים חלופיות לאלה הקבועות בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 בכל הנוגע לזיהוי הלקוח, אימות פרטים ודרישת מסמכים, בהן על גופים מוסדיים לפעול במצב חירום.

ביום 1 בפברואר 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים, במסגרתו נקבעו הוראות ליישום צו איסור הלבנת הון על-ידי הגופים המוסדיים ובהן, כי נקבע גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ויגבש נהלים וכלים ליישום המדיניות שיתייחסו, בין היתר, לזיהוי סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ולאמצעים להפחתתם, לרבות, על ידי ביצוע הליך הכרת הלקוח, פיקוח, בקרה ודיווח.

• **ביום 1 בינואר 2018 פרסם הממונה עדכון לחוזר הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה**, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין דיור תקנון לעמיתים, הגשת תקנון לאישור הממונה ופרסומו באתר אינטרנט. כמו כן, נקבע כי חברה מנהלת רשאית לקבוע בתקנונה הוראה לפיה אם שיעורי ההפקדות לרכיב התגמולים נמוכים מ-12.5%, יותאמו לעמית, על פי בחירתו, השיעורים המפורטים בחוזר לכיסוי ביטוחי נכות ולכיסוי ביטוחי שארית.

טיטות חוזרים

• **ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה טיוטת חוזר שעניינה מסמך הנמקה**, במסגרתה מוצע לתקן ולהחליף את החוזר הקיים באותו השם, ולקבוע, בין היתר, כי ברירת המחדל בכל מקרה של מתן המלצה ללקוח תהיה מילוי מסמך הנמקה מלא, וכי שיחת שימור שביצע בעל רישיון או גוף מוסדי ללקוח לעניין ביטול החלטה להעביר כספים ממוצר פנסיוני אחד לאחר, תיחשב כמתן המלצה ללקוח. בנוסף, מוצע לקבוע כי במתן המלצה לגבי קופת גמל לקצבה, יערוך בעל רישיון השוואה לסוגי קופות הגמל לקצבה האחרות, וכי השיקולים שיפורטו במסמך הנמקה יתייחסו, בין היתר, גם למאפיינים האישיים של הלקוח ולצרכיו. בנוסף, במסגרת הטיטה מוצע להוסיף נספח שעניינו המחשת עלויות המוצר הפנסיוני והשפעתן על היתרה והקצבה הצפויות של הלקוח, המפרט הנחות אחידות לשימוש כלל הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון בגין כלל המוצרים הפנסיוניים.

• **ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר שעניינה התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כיסויים ביטוחיים** במסגרתה מוצע לקבוע כי גם מתן הטבה בשל רכישת מוצר פנסיוני, לא יותנה ברכישת כיסוי ביטוחי אחר, ומתן הנחה בעלות הכיסוי הביטוחי, או מתן הטבה בשל רכישת הכיסוי הביטוחי, לא יותנה ברכישת מוצר פנסיוני באותו גוף מוסדי.

• **ביום 4 במרס 2018 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דירקטוריון גוף מוסדי**, במסגרתה מוצע לעדכן את הוראות החוזר המאוחד בנושא, ולהחליף את ההוראות הקבועות בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007, ובחוזר 2006-9-7 "נוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו". ולקבוע, בין היתר, הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון, לרבות מספר החברים בו; מומחיות חברי הדירקטוריון, לרבות לעניין כשירותם וניסיונם במגוון תחומי הפעילות של הגוף המוסדי; תנאים והגבלות למינוי וכהונה של יו"ר דירקטוריון,

לרבות, איסור מינויו של בעל השליטה או קרובו כיו"ר הדירקטוריון בגוף המוסדי, בכפוף להוראת מעבר של 9 שנים מיום הפרסום; תנאים והגבלות למינוי וכחונה של חבר דירקטוריון, לרבות לרבות הפרדה מלאה בזהות הדירקטורים בין גוף מוסדי לבין תאגיד השולט בגוף המוסדי, שאינו גוף מוסדי בעצמו וכן הפרדה חלקית בזהות הדירקטורים בין גוף מוסדי לבין גוף מוסדי אחר הנשלט בידי בעל השליטה; תפקידי הדירקטוריון; אופן התנהלותו וסמכויותיו וכן דרישה להקמת ועדת איתור דירקטורים.

- **ביום 1 בפברואר 2018 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים**, במסגרתה מוצע להוסיף הוראות פרטניות לעניין אופן מתן השירות הניתן על ידי הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות, לרבות פרטי המידע שיכללו בכל הודעה שישלח הגוף המוסדי ללקוח, חובת מתן מענה ללקוח באותו אמצעי ההתקשרות באמצעותו פנה, וכן הוראות לעניין מענה לפנייה טלפונית של לקוח.

הנחיות והבהרות

- **ביום 4 בפברואר 2018 פרסם הממונה הבהרה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני**, לפיה, בהתאם לחוק ייעוץ ושיווק פנסיוני, סוכן ביטוח פנסיוני המבצע עסקה לגבי מוצר פנסיוני, ובין היתר צירוף למוצר פנסיוני, מחויב בביצוע הליך שיווק פנסיוני במסגרתו עליו לברר את צרכי הלקוח, לבחור עבורו את סוג המוצר הפנסיוני, את המוצר הפנסיוני ואת הגוף המוסדי המתאימים לו ביותר ולנמק את המלצתו בכתב. גוף מוסדי רשאי לשלם לסוכן עמלת הפצה רק אם הסוכן ביצע עסקה כחלק מהליך של שיווק פנסיוני. עוד מובהר כי הממונה לא יפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לו בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס לעמלת הפצה ששולמה לפני פרסום ההבהרה.

ביום 20 במרס 2018 הבהירה הממונה כי לא תראה כהפרה מצב שבו חברה מנהלת תשלם עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני, עד ליום 30 בספטמבר 2018, בשל עסקה ללא הליך שיווק פנסיוני, שבוצעה לפני פרסום ההבהרה, ובלבד שלגבי מי שלא יבוצע לו הליך שיווק פנסיוני עד תום תקופת ההיערכות, תפעל החברה להחזרת עמלת ההפצה ששולמה בתקופת ההיערכות.

באותו היום הגישה לשכת סוכני הביטוח בישראל עתירה לבג"ץ בעקבות הבהרת הממונה מיום 4 בפברואר 2018, למתן צו על תנאי המורה לממונה לתת טעם מדוע לא תבטל את הוראות ההבהרה, או לחילופין, מדוע לא תחיל אותה על צירוף לרבים שייעשה לאחר מועד ההבהרה בלבד או תקבע הוראות מעבר מידתיות במסגרתן תדחה כניסת ההבהרה לתוקף בכשנה וחצי, וכן בקשה למתן צו ביניים להקפאת יישום הבהרת הממונה עד להכרעה סופית בעתירה.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשוואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1. פללי

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית ברבעון הראשון של 2018 מצביעים על התבססות השיפור בצמיחה העולמית, קרן המטבע הבינלאומית עדכנה קלות כלפי מעלה את תחזיות הצמיחה עבור המשקים העיקריים, בעיקר על רקע ההרחבה הפיסקלית בארה"ב והמשך הגידול בביקושים בעולם. עם זאת, מדדים שונים מצביעים על היחלשות המומנטום, חוסר ודאות ועלייה בסיכונים. התגברו החששות ל"מלחמת סחר" וכמו כן גבר המתח הגאופוליטי כאשר הידוק התנאים הפיננסיים בארה"ב מהווה סיכון נוסף לכלכלה הגלובלית. בחלק משוקי המניות העיקריים נרשמו ירידות שערים תוך תנודתיות גבוהה. מרבית הבנקים המרכזיים העיקריים מוסיפים לנקוט מדיניות מוניטרית מרחיבה.

המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וצפוי להמשיך לצמוח בקצב נאה, על רקע המדיניות הפיסקלית המרחיבה, שצפויה גם להוביל לעלייה בגירעון ובחוב. ה-Fed העלה כצפוי את הריבית ב-25 נקודות בסיס במהלך הרבעון הראשון. בגוש האירו נמשך קצב הצמיחה המהיר יחסית; ה-ECB הותיר על כנה את המדיניות המוניטרית המרחיבה. התרחבות הכלכלה ביפן נמשכת זה הרבעון התשיעי ברציפות. שיפור בפעילות הכלכלית נרשם גם במשקים מתעוררים, אך סין מושפעת במיוחד מאי-הוודאות לגבי "מלחמת הסחר". מחיר הנפט שב לעלות, על רקע עליה בביקושים ובסיכון הגיאופוליטי.

5.2. התפתחויות במשק הישראלי

לפי האינדיקטורים הראשוניים לרבעון הראשון של שנת 2018 המשק צמח בקצב מהיר. יצוא השירותים מוביל את צמיחת היצוא ואף נרשם גם שיפור קל ביצוא הסחורות. שוק העבודה מוסיף להיות חזק: שיעור האבטלה נותר בשפל ושיעורי ההשתתפות והתעסוקה נותרו ברמות שיא, השכר הוסיף לעלות אם כי קצב עלייתו התמתן. הנתונים משוק הדיור ממשיכים להצביע על האטה בפעילות.

5.3. שוק המניות

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) ירד ב-1.2% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-1.5%. בישראל מדד ת"א 125 ירד ב-3.9%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון, ירידה של כ-4% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.4. שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 מדד האג"ח הכללי ירד ב-0.1%, באותה התקופה מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-0.2% אך מדד אג"ח הקונצרני ירד ב-0.6%. במהלך הרבעון מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 4.1 מיליארד ש"ח, עלייה של 4% בהשוואה למחזור ברבעון המקביל אשתקד.

5.5. קרנות נאמנות

ברבעון הראשון של שנת 2018 קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-2.1 מיליארד ש"ח, ירידה לעומת כ-6.1 מיליארד ש"ח ברבעון הקודם. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (1.6 מיליארד ש"ח) והקרנות המתמחות בחו"ל (1.2 מיליארד ש"ח) ולאחר קרוב ל-4 שנים של פדיונות רצופים נרשמו גיוסים (מתונים) של 190 מיליון ש"ח בקרנות הכספיות.

5.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמד בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018 על 91.5 מיליארד ש"ח, ירידה של 5.8% בשווי הנכסים בהשוואה לסוף 2017. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ עם פדיונות של כ-1.9 מיליארד ש"ח ומדדי המניות בחו"ל על פדיונות של כ-1.4 מיליארד ש"ח.

5.7. שוק המט"ח

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 נחלש השקל ב-2.8% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; 1.4% פיחות מול הדולר (לרמה של 3.514 דולר-שקל), 4.2% פיחות מול האירו (לרמה של 4.3288 אירו-שקל) ו-5.6% פיחות מול הפאונד הבריטי (לרמה של 4.9442 פאונד-שקל). האצה ברכישות המט"ח של בנק ישראל בשילוב תנודתיות חדה בשווקים הפיננסיים תרמה לפיחות בשקל במהלך הרבעון.

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018, מדד המחירים לצרכן ירד ב-0.3% (דצמבר-פברואר) והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים הסתכמה ב-0.2%. במהלך הרבעון, סעיף ההלבשה-וההנעלה היה התורם העיקרי לירידה במדד, שקוּזז בחלקו על ידי עליה בסעיף התחבורה-והתקשורת.

5.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להותרת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה - שנותרה נמוכה מתחום יעד בנק ישראל וחוזקו של השקל והפעילות הריאלית החיובית.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	<p>על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018, מדד המחירים לצרכן ירד ב-0.3% (דצמבר-פברואר) והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים הסתכמה ב-0.2%. במהלך הרבעון, סעיף ההלבשה-וההנעלה היה התורם העיקרי לירידה במדד, שקוֹזו בחלקו על ידי עליה בסעיף התחבורה-והתקשורת.</p> <p>במהלך הרבעון הראשון, הציפיות לאינפלציה עלו בטווחים של עד 10 שנים.</p> <p>לאור הערכה לעליה בסביבת האינפלציה בשנת 2018 לעומת שנת 2017, לא בוצע שינוי מהותי במרכיב צמודי המדד בתיקים, שמבוצע באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>
שער החליפין של השקל	<p>במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 נחלש השקל ב-2.8% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; 1.4% פיחות מול הדולר (לרמה של 3.514 דולר-שקל), 4.2% פיחות מול האירו (לרמה של 4.3288 אירו-שקל) ו-5.6% פיחות מול הפאונד הבריטי (לרמה של 4.9442 פאונד-שקל).</p> <p>לאור ההערכה כי גורמי המקרו התומכים בהתחזקות השקל יימשכו, כאשר מנגד – תתחזק בטווח הקצר השפעת הגידול בפערי הריביות (בעיקר מול הדולר), פעלה חטיבת ההשקעות להגדלת חשיפת המט"ח הכוללת נטו (לאחר גידורים) בתיקים.</p>
התפתחות שעורי ריבית	<p>ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015.</p> <p>במהלך הרבעון הראשון עקום התשואות הממשלתי השקלי עלה בטווחים של עד 10 שנים והעקום הממשלתי הצמוד נותר כמעט ללא שינוי מלבד ירידה בטווחים של עד 5 שנים.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל (בהתחשב בנגזרי הריבית), ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	<p>בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-1.9% מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2018. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון הראשון עמד על כ-2.1 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2018.</p>

<p>בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) ירד ב-1.2% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-1.5%. בישראל מדד ת"א 125 ירד ב-3.9%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון, ירידה של כ-4% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד במהלך הרבעון בוצעה פעילות כנגד המגמה לניצול התנודתיות בשווקים. ברמה הכוללת נשמר היקף החשיפה למניות הכולל (כאשר משקל מניות חו"ל גדל על חשבון מניות בארץ), וזאת לנוכח נתוני מקרו חיוביים ואופטימיות לשיפור ברווחיות החברות.</p>	שוק המניות
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל גדלו במהלך הרבעון, בהשפעת התנודתיות בשוקי המניות והמשך מגמה של עליית ריבית בארה"ב. במהלך הרבעון הוקטנה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בחו"ל, ונמשך הגידול בהשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	מוצרי מדדים
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים
<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, התנודתיות הגוברת בנכסים הסחירים, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות

6. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית**6.1 שינויים בתקנונים****שינויים בתקנון קרן הפנסיה המקיפה**

- ביום 1 בינואר 2018 עודכן תקנון קרן הפנסיה המקיפה. להלן עיקרי השינויים:
 - הוספת שני מסלולי השקעה (מסלול בסיסי למקבלי קצבה ומסלול הלכה למקבלי קצבה) עבור מקבלי קצבה שמועד האירוע המזכה שלהם הוא משנת 2018 ואילך. במקביל, שונו שמות מסלולי ההשקעה הקיימים ממסלול בסיסי למקבלי קצבה למסלול בסיסי למקבלי קצבה וממסלול הלכה למקבלי קצבה ומסלול הלכה למקבלי קצבה קיימים.
 - הצמדה למדד לא תהא אחת לחודש באופן קטגורי כי אם בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי כפי שיהיו מעת לעת. עבור קצבה המשולמת בגין אירוע מזכה שחל לפני יום ה- 1 בינואר 2018 – הצמדה למדד תעשה באופן חודשי. עבור קצבה המשולמת בגין אירוע מזה שחל לאחר מועד זה, ההצמדה למדד תעשה באופן שנתי.
- ביום 29 בספטמבר 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה, בו נקבע נוסח תקנון מחייב לקרן הפנסיה ממנו ניתן לסטות רק באישור הממונה, וכן והוראות נוספות שתהיה רשאית חברה מנהלת לקבוע בתקנונה. החברה נערכה לשינויים והתקנון התקני נכנס לתוקף ביום 15 בפברואר 2018. להלן עיקרי השינויים:
 - התאמת אופן חישוב השכר המבוטח לשיעורי ההפקדות הקיימים בשוק החיסכון הפנסיוני, דהיינו חלוקת ההפקדה בלפחות 12.5%.
 - שינוי הגדרת השכר הקובע באופן שיחושב לפי הגבוה מבין: ממוצע 3 / 12 / 13-24 הכנסות מבוטחות ממודדות אחרונות לפני האירוע.
 - מסלולי ביטוח: מצטרפים החל ממועד כניסת התקנון לתוקף יוכלו לבחור לנהל את חשבונם במסלולי ביטוח חדשים. מסלול ברירת המחדל הינו מסלול נכות 75% שאירים 100% המעניק כיסוי מקסימלי לנכות ושאירים. חשבונם של עמיתים מבוטחים במועד כניסת התקנון לתוקף, ימשיך להיות מנוהל במסלול הביטוח הקיים והם יוכלו לבחור בכל עת באחד מהמסלולים החדשים. מתן אפשרות לבחירת גילאי תום ביטוח, למעט מסלול המיועד לפרישה מוקדמת בגיל 60.
 - עדכון כיסוי לנכות כפולה (פרנציזיה): עדכון מנגנון כיסוי לנכות כפולה לפיו במקרה של נכות, תשולם פנסיית הנכות החל מהיום ה- 61 ובמהלך החודשיים הראשונים לתשלום, תשולם בשיעור כפול. הכיסוי יחול כברירת מחדל לכל מבוטחי הקרן (כולל עמיתים קיימים) עם אפשרות לויתור עליו.
 - תקופת אכשרה: החלת תקופת אכשרה בגין עלייה בשכר הקובע מעל 15% במהלך 60 החודשים שקדמו למועד האירוע. כמו כן, נוספה תקופת אכשרה עבור החלת כיסוי לשאירים לאחר תום תקופת ויתור על שאירים. כברירת מחדל יכלל כיסוי לביטול תקופה זו, אולם העמית רשאי לותר על כיסוי זה.
 - ביטול אפשרות קבלת קצבה באופן רטרואקטיבי.
 - התיישנות: נוסף תנאי לזכאות לפנסיית נכות כך שהתביעה הוגשה בתוך 3 שנים ממועד האירוע. כמו כן, נוסף תנאי לזכאות לפנסיית שאירים כך שהתביעה הוגשה בתוך 7 שנים ממועד האירוע.

○ מגבלה על משיכת הכספים : נוספה מגבלה כי מי שהוכר כנכה לא יוכל למשוך כספי תגמולים. כמו כן, נוספה מגבלה כך שמשיכת כספי תגמולים תתאפשר רק לאחר סיום עבודה או עם הגעת העמית לגיל הזכאות המינימלי לזקנה.

○ שינוי בלוחות הזמנים בטיפול בתביעות ובבקשות פדיון. יצוין כי שינוי זה צפוי להיכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2018.

שינויים בתקנון קרן הפנסיה הכללית

• בהמשך ובהתאם לשינויים בתקנון קרן הפנסיה המקיפה, תוקן גם תקנון קרן הפנסיה הכללית, ביום 1 בינואר 2018 וביום 15 בפברואר 2018 בשינויים הרלוונטיים.

6.2 שינויים בנושאי המשרה

בחודש אפריל 2018 סיים מר דודי שראק את תפקידו כסמנכ"ל גבייה בחברה. החל מאותו מועד, שולב תחום הגבייה כחלק מהמערך התפעולי תחת מר צחי דברת, סמנכ"ל התפעול בחברה.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.14 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2017.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח**בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר
מנכ"ל

21 במאי, 2018

הצהרה (Certification)

אני, דודי ליידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסייה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במאי 2018

דודי ליידנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסייה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במרס 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס 2018
(בלתי מבוקרים)**

תוכן עניינים

2..... דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

3..... דוחות ביניים על המצב הכספי

4..... דוחות ביניים רווח והפסד

5..... דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר

6..... דוחות ביניים על השינויים בהון

8..... דוחות ביניים על תזרימי מזומנים

9..... ביאור 1 - כללי

11..... ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

11..... ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

12..... ביאור 4 - מגזרי פעילות

14..... ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

14..... ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

15..... ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

15..... ביאור 8 - מסים על הכנסה

16..... ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

17..... ביאור 10 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל פנסיה וגמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 31 במרס 2018 ואת הדוחות ביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות שנקבעו על ידו.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 במאי 2018

ליום			ביאור	
31 בדצמבר	31 במרס			
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
17,278	16,745	17,876		נכסים
-	106	-		נכסים בלתי מוחשיים
222,392	218,790	226,182		נכסי מסים נדחים
46	53	44		הוצאות רכישה נדחות
3,461	10,442	2,113		רכוש קבוע
34,384	26,346	30,027		נכסי מסים שוטפים
				חייבים ויתרות חובה
277,561	272,482	276,242		
			6	השקעות פיננסיות
112,982	101,856	135,254		נכסי חוב סחירים
159	170	156		נכסי חוב שאינם סחירים
1	2	1		אחרות
113,142	102,028	135,411		סך כל השקעות פיננסיות
				מזומנים ושווי מזומנים
17,482	19,448	15,391		
408,185	393,958	427,044		סך כל הנכסים
			7	הון
11,714	11,714	11,714		הון מניות
68,360	68,360	68,360		פרמיה על מניות
7,356	5,788	7,330		קרנות הון
262,881	236,117	271,480		עודפים
350,311	321,979	358,884		סך כל ההון
				התחייבויות
838	-	498		התחייבויות בגין מסים נדחים
57,036	71,979	67,662		זכאים ויתרות זכות
57,874	71,979	68,160		סך כל ההתחייבויות
408,185	393,958	427,044		סך כל ההון וההתחייבויות
רם גבל	דודי לייזנר	מישל סיבוני		
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון		

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 במאי 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
380,022	90,262	101,407	הכנסות
120,376	28,683	30,274	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
(120,376)	(28,683)	(30,274)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
380,022	90,262	101,407	
17,501	5,489	4,253	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,964	813	125	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
399,487	96,564	105,785	סך כל ההכנסות
137,584	37,502	36,159	הוצאות
210,273	50,189	54,568	עמלות והוצאות שיווק
1,723	-	1,832	הנהלה וכלליות
19	73	6	הוצאות אחרות
349,599	87,764	92,565	הוצאות מימון
49,888	8,800	13,220	סך כל ההוצאות
(17,450)	(3,126)	(4,621)	רווח לפני מסים על הכנסה
32,438	5,674	8,599	מסים על הכנסה
			רווח לתקופה

8

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,438	5,674	8,599	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
2,898	767	(38)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(795)	(1,047)	(1)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(709)	106	13	8 מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
1,394	(174)	(26)	סך כל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
33,832	5,500	8,573	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	2,169	3,496	1,691	262,881	350,311
-	-	-	-	-	8,599	8,599
-	-	(38)	-	-	-	(38)
-	-	(1)	-	-	-	(1)
-	-	13	-	-	-	13
-	-	(26)	-	-	-	(26)
11,714	68,360	2,143	3,496	1,691	271,480	358,884

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2018

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479
-	-	-	-	-	5,674	5,674
-	-	767	-	-	-	767
-	-	(1,047)	-	-	-	(1,047)
-	-	106	-	-	-	106
-	-	(174)	-	-	-	(174)
11,714	68,360	601	3,496	1,691	236,117	321,979

לתקופה של שלושה חודשים

שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר

לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2017

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479
-	-	-	-	-	32,438	32,438
-	-	2,898	-	-	-	2,898
-	-	(795)	-	-	-	(795)
-	-	(709)	-	-	-	(709)
-	-	1,394	-	-	-	1,394
11,714	68,360	2,169	3,496	1,691	262,881	350,311

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר

לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
32,438	5,674	8,599
(1,772)	(822)	(119)
(11)	(2)	(2)
1	-	-
(6,129)	(2,527)	(3,790)
16	4	3
7,170	1,777	1,422
17,450	3,126	4,621
16,725	1,556	2,135
(2,982)	5,005	4,307
(5,099)	9,844	10,626
(8,081)	14,849	14,933
2,385	1,313	1,898
(16,183)	(4,165)	(3,599)
4,826	22	-
(8,972)	(2,830)	(1,701)
32,110	19,249	23,966
(6)	(1)	(1)
(7,771)	(1,845)	(2,020)
(37,776)	(28,880)	(24,036)
(45,553)	(30,726)	(26,057)
(13,443)	(11,477)	(2,091)
30,925	30,925	17,482
17,482	19,448	15,391

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות אחרות

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

פחת והפחתות:

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

שינוי בחייבים ויתרות חובה

שינוי בזכאים ויתרות זכות

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע

השקעה בנכסים בלתי מוחשיים

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

ירידה במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל וקופות גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכניות הפנסיה ותוכניות הגמל וההשתלמות.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הילל 3, רמת גן.

החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח או החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

להלן קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה:

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
214	הראל פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2172	גילעד כללי	
2177	מנוף כללי (ראה סעיף 2 להלן בדבר מיזוג)	
2173	הלכה	
2174	אג"ח ללא מניות	
2175	מניות	
9097	שקלי טווח קצר	
9829	ילידי שנות ה-50	
9827	ילידי שנות ה-60	
9825	ילידי שנות ה-70	
9823	ילידי שנות ה-80	
9821	ילידי שנות ה-90	
12027	בסיסי למקבלי קצבה (*)	
12028	הלכה למקבלי קצבה (*)	
2203	בסיסי למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - בסיסי למקבלי קצבה)	
8806	הלכה למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - הלכה למקבלי קצבה)	
8858	קצבה לזכאים קיימים	
662	הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית
2164	כללי	
9856	ילידי שנות ה-50	
9858	ילידי שנות ה-60	
9860	ילידי שנות ה-70	
9862	ילידי שנות ה-80	
9864	ילידי שנות ה-90	
12140	בסיסי לקבלי קצבה (*)	
2204	בסיסי למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - בסיס למקבלי קצבה)	
	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לתגמולים
9819	לגילאי 50 ומטה	
9532	לגילאי 50 עד 60	
9533	לגילאי 60 ומעלה	

(*) החל מינואר 2018

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

סוג הקרן/קופה	שם הקרן/קופה/מסלול	מספר אוצר	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל		
	הראל אג"ח עד 25% מניות ^(*)	101	
	הראל גמל לגילאי 50 עד 60	9742	
	הראל גמל מסלול מניות	761	
	הראל גמל אג"ח עד 10% מניות	762	
	הראל גמל שקלי טווח קצר ^(*)	1334	
	הראל גמל אג"ח ללא מניות ^(*)	1335	
	הראל גמל מסלול שקלי	1368	
	הראל גמל אג"ח קונצרני	1484	
	הראל גמל אג"ח עד 20% מניות ^(*)	502	
	הראל גמל לגילאי 50 ומטה	9744	
	הראל גמל לגילאי 60 ומעלה ^(*)	9745	
	הראל גמל מסלול כהלכה ^(*)	1524	
	הראל גמל מסלול חו"ל ^(*)	8057	
	קופת גמל לחיסכון	הראל גמל להשקעה	
		הראל גמל להשקעה כללי	8211
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות		8520	
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות		8521	
הראל גמל להשקעה מניות		8522	
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר		8523	
קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	הראל גמל השקעה לילד^(**)		
	הראל גמל השקעה לילד הלכתי יהודית	9555	
	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט	11375	
	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	11376	
	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון גבוה	11377	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל IRA	8759	
קרן השתלמות	הראל השתלמות		
	הראל השתלמות כללי	154	
	הראל השתלמות מסלול מניות	763	
	הראל השתלמות אג"ח עד 10% מניות	764	
	הראל השתלמות מסלול שקלי	1369	
	הראל השתלמות אג"ח ללא מניות	1485	
	הראל השתלמות מסלול חו"ל	1034	
	הראל השתלמות אג"ח עד 20% מניות ^(*)	416	
	הראל השתלמות לטווח ארוך	566	
	הראל השתלמות מסלול כהלכה ^(*)	1523	
	הראל השתלמות אג"ח קונצרני ^(*)	8058	
	הראל השתלמות כללי פאסיבי (מסלול חדש לא פעיל)	9568	
	הראל השתלמות IRA (לא פעילה)	8761	
	קרן השתלמות קופת גמל מרכזית לפיצויים	הראל קמ"פ	
הראל קמ"פ מסלול כללי		155	
הראל קמ"פ מסלול מניות ^(*)		739	
הראל קמ"פ מסלול אג"ח צמוד מדד ^(*)		741	
הראל קמ"פ מסלול שקלי ^(*)		742	
הראל קמ"פ אג"ח עד 15% מניות ^(*)		743	

(*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

(**) החל מינואר 2017

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
820	הראל פרופיל אישי למעסיק	קופת גמל מרכזית לפיצויים רבת מסלולים
1296	הראל קופה לפנסייה תקציבית	קופת גמל להשתתפות בפנסייה תקציבית
857	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה	קופת גמל לדמי מחלה

ב. לנכסי הקרנות והקופות (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרנות והקופות שבניהולה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו, ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן - "הדוחות השנתיים").

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 21 במאי 2018.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

א. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים. בהמשך לאמור בביאור 3. יד(1) לדוחות הכספיים השנתיים, החברה דחתה את יישומו של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 - מכשירים פיננסיים עד מועד תחילתו בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 - חוזי ביטוח, וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-9-2018.

ב. יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15 הכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן")

התקן מציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלה שהיו קיימות לפני כן. החל מיום 1 בינואר 2018 החלה החברה ליישם את התקן. ליישום התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מרכזת את פעילות הפנסיה ואת עיקר פעילות הגמל של קבוצת הראל, ופועלת בשני מגזרי פעילות, כדלקמן:

1. מגזר הפנסיה - הפעילות הינה ניהול ותפעול קרנות פנסיה חדשות (קרן פנסיה חדשה מקיפה וקרן פנסיה חדשה כללית), מתן שירותי ניהול ותפעול לקרן פנסיה ותיקה (נתיב) (עד לחודש פברואר 2017) ולחברת לעתיד, חברה אחות בקבוצת הראל.
2. מגזר הגמל - הפעילות הינה ניהול קופות גמל. המוצרים הכלולים במגזר פעילות זה הינם: קופת גמל לתגמולים ופיצויים, קופת גמל להשקעה, קרן השתלמות, קופה מרכזית לפיצויים, קופה לדמי מחלה וקופה מרכזית לפנסיה תקציבית ומתן שירותי תפעול לחברת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן קחצ"ק).

הקצאת העלויות בין המגזרים השונים מתבצעת בהתאם למהות ההוצאה ושיוכה למגזר הרלוונטי. הוצאות אשר אינן מיוחסות ישירות למגזר פעילות מסוים, מחולקות בין המגזרים, לפי מהותן, על פי מפתח הקצאה רלוונטי.

חלק מעלויות הנהלה וכלליות בהן נושאת החברה, הינן חלקה בהוצאות המשותפות עם החברה האם והינן מחולקות בין החברה לחברה האם בהתאם למודל הקצאה אשר מתבסס על פרמטרים כלכליים הנבחנים מעת לעת. תוצאות המגזר כוללות הוצאות המיוחסות ישירות למגזר והוצאות המיוחסות לפי הקצאה.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018		
פנסיה	גמל	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
76,672	24,735	101,407
-	30,274	30,274
-	(30,274)	(30,274)
76,672	24,735	101,407
729	3,524	4,253
87	38	125
77,488	28,297	105,785
24,360	11,799	36,159
40,506	14,062	54,568
1,750	82	1,832
-	6	6
66,616	25,949	92,565
10,872	2,348	13,220
(27)	(12)	(39)
10,845	2,336	13,181

הכנסות

דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו

דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות והוצאות שיווק

הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017		
פנסיה	גמל	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
69,795	20,467	90,262
-	28,683	28,683
-	(28,683)	(28,683)
69,795	20,467	90,262
2,376	3,113	5,489
569	244	813
72,740	23,824	96,564
28,205	9,297	37,502
38,948	11,241	50,189
3	70	73
67,156	20,608	87,764
5,584	3,216	8,800
(196)	(84)	(280)
5,388	3,132	8,520

הכנסות
 דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
 דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
 בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות והוצאות שיווק
 הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
פנסיה	גמל	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
293,143	86,879	380,022
-	120,376	120,376
-	(120,376)	(120,376)
293,143	86,879	380,022
4,394	13,107	17,501
1,375	589	1,964
298,912	100,575	399,487
96,913	40,671	137,584
159,627	50,646	210,273
1,662	61	1,723
-	19	19
258,202	91,397	349,599
40,710	9,178	49,888
1,472	631	2,103
42,182	9,809	51,991

הכנסות

דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
 דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
 בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות והוצאות שיווק
 הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרס 2018

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
135,254	-	135,254	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
135,254	1	135,255	סה"כ

ליום 31 במרס 2017

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
101,856	-	101,856	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
101,856	2	101,858	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2017

רמה 1 (מבוקר)	רמה 3 (מבוקר)	סה"כ (מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
112,982	-	112,982	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
112,982	1	112,983	סה"כ

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.

עם זאת, במסגרת הסדר שלו הייתה שותפה החברה נרשם בספריה מכשיר פיננסי הנמדד תחת רמת שווי 3, כאמור לעיל, הערך בספרים של מכשיר זה אינו מהותי.

ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
131,225	128,125	130,571		הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
350,311	321,979	358,884		הון עצמי קיים
219,086	193,854	228,313		עודף ליום הדוח
				הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
50,139	44,159	51,364		היקף נכסים מנוהלים
81,086	77,166	79,207		הוצאות שנתיות
-	6,800	-		דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה (ב)
131,225	128,125	130,571		סך כל הסכום הנדרש

(ב) בהתאם להוראת הממונה מיום 29 למרס, 2012, על החברה להעמיד הון בסכום של 16 מיליון ש"ח בנוסף להון המינימלי הנדרש לפי הוראות הדין בשל הפעלת תכנית ההסדר הפנסיוני של אנשי הקבע בצה"ל. הדרישה הני"ל פוחתת בכל שנה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אין דרישה נוספת בגין פעילות זו.

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור ליום 31 במרס, 2018 לרבות עמידה בכללי השקעת ההון. מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה.

ביאור 8 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו- 2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ- 18% ל- 17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015.

כתוצאה משינויים אלו שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל- 35.90% בשנת 2016 ול- 35.04% בשנת 2017 ול- 34.19% משנת 2018 ואילך.

לשינויים בשיעורי המס כאמור לא היתה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל ו/או על ההון העצמי של החברה.

ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	3,540	ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
54,002	18	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות
-	3,173	ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)
61,682	18	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות
-	3,460	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
44,726	19	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
177	4,076	-	לתקופה של שלושה חודשים
(33,484)	(55)	(246)	שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
(11,409)	-	(1,656)	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
-	41	-	הוצאות הנהלה וכלליות
			הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
			השתתפות בהוצאות עמלות
158	3,682	-	לתקופה של שלושה חודשים
(30,987)	(51)	(318)	שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)
(7,944)	-	(2,169)	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
-	41	-	הוצאות הנהלה וכלליות
			הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
			השתתפות בהוצאות עמלות
630	15,400	-	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(130,496)	(225)	(967)	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(31,868)	-	(7,766)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	163	-	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
			השתתפות בהוצאות עמלות

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

- א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופה שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסיה וקופת הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.
- ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא ב"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ג. העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.
- ד. ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות.
- בחודש ינואר 2015 הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות. ביום 27 בנובמבר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבע, בין השאר, נוסח השאלות אשר יופנו לממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. בספטמבר 2017 הוגשה התייחסות הממונה לשאלות בית המשפט. בינואר 2018 הגישו הצדדים את התייחסותן לעמדת הממונה. ביום 22 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט נוסף בתיק במסגרתו ניתנה החלטה לפיה על הצדדים להודיע האם פניהם לניסיון פשרה ביניהם. ביום 9 באפריל 2018 הגישו הצדדים הודעה משותפת כי הם מתכוונים לפנות להליך גישור וביקשו לעדכן את בית המשפט באשר להליך הגישור ביניהם עד ליום 1 ביולי 2018. ביום 17 באפריל 2018 אישר בית המשפט את בקשת הצדדים. בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת הגישור, ובין היתר נוכח עמדת הממונה שהתקבלה כאמור אשר על פניו מחזקת את טענות ההגנה, והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת הגישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. ביום 9 בספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.

ביום 19 במאי 2016 הוגשה תגובה מטעם החברה ובמהלך חודש ספטמבר 2016 הוגשה תשובה לתגובה. ביום 3 באפריל 2017 התקיים קדם משפט במסגרתו נקבע כי המבקש רשאי להגיש בקשה לתיקון התביעה והבקשה בתוך 30 ימים. ביום 10 במאי 2017 הוגשה בקשה לתיקון בקשת האישור ובגינה הוגשה תגובה מטעם החברה במסגרתה נטען, בין היתר, כי המשיבות מותירות את החלטה לשיקול דעת בית המשפט. בספטמבר 2017 ניתנה החלטה לפיה נעתר בית המשפט להגשה כמבוקש. ביום 30 בנובמבר 2017 הגישה החברה תשובה משלימה לבקשה המתוקנת לאישור כאמור. ביום 7 במרס 2018 התקיים דיון קדם משפט בתיק בו נקבע כי בית המשפט יתן החלטה בנוגע לבקשות לגילוי ועיון במסמכים אשר הוגשו על ידי המבקשים. טרם ניתנה החלטה.

בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, הסיכויים להדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ו. ביום 3 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) נגד החברה ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות, השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים (שאיירים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה הנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

ביום 13 באוקטובר 2016 הוגשה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 29 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט בתיק בסימונו ניתנה החלטה לפיה הדיון בבקשת האישור מועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב שלו הסמכות העניינית לדון בתביעה. מועד דיון קדם משפט בתיק קבוע ליום 5 ביוני 2018.

בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ז. ביום 22 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מעמיתיה, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסיה, כספים, בגין ביטוח לסיכוני נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, וכאשר ידוע, כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתיה.

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהפריש כספים לקופות גמל ו/או קרנות פנסיה ו/או ביטוח מנהלים שמנהלת החברה ואשר נגבו ממנו כספים רטרואקטיבית בגין ביטוח חיים ו/או סיכוני נכות וזאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למועד מתן החלטה בבקשה לאישורה כייצוגית.

נזקו האישי הנתען של התובע מוערך בסך של כ- 826 ש"ח והנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 5,577,000 ש"ח.

ביום 31 ביולי 2016 הוגשה תשובה (התנגדות) לבקשת האישור וכן הוגשה תשובה המבקש לתגובה. במהלך חודש ינואר הגישה החברה בקשה למחיקת טענה חדשה מתגובת המבקש וחילופין אפשרות להגיב עליה. הוגשה תגובה מטעם המבקש וניתנה החלטה כי הבקשה תידון במעמד הדיון. ביום 1 במרס 2017 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו ניתנה החלטה לפיה התובענה תועבר לידון בפני בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 7 בנובמבר 2017 התקיים דיון ובסופו ניתנה החלטה על פיה המשיבה תגיב לטענתו החדשה של המבקש. המשיבה הגישה את תגובתה ודיון הוכחות בתיק נקבע ליום 7 ביוני 2018. בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, הסיכוי שהחברה תחויב בסכום מהותי נמוך מ-50%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ח. ביום 2 באוגוסט 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה.

הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח.

ביום 24 בינואר 2017 הגישה החברה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 30 באפריל 2017 התקבלה החלטת בית המשפט לפיה, בהעדר סמכות עניינית לדון בבקשת האישור, התביעה מועברת לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 19 בפברואר ניתנה החלטה במסגרתה נקבעו נוסחי השאלות שיופנו לממונה. דיונים לשמיעת עדויות יתקיימו בימים 28 ביוני 2018 ו- 5 ביולי 2018.

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנו, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ט. ביום 6 בנובמבר 2016 התקבלה בחברה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית נגד הראל חברה לביטוח בע"מ, נגד עמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" דרום ומרכז ונגד כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כללי"), אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז במסגרת בקשה לאישור תובענה כייצוגית, המתנהלת החל מחודש מאי 2015 נגד כלל ועמותת הגמלאים. עניינה של התובענה בטענה, כי כלל ביטלה באופן חד צדדי ולא כדון את פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית, בטענה כי הפוליסה אינה רווחית. צירופה של הראל ביטוח לבקשת האישור מתבקש, לטענת התובע, נוכח תפקידה של החברה אשר מעניקה שירותי תפעול וניהול לקרן הפנסיה "נתיב", ביחד עם עמותת הגמלאים, לגבות מחברי העמותה את דמי הביטוח החודשיים ונוכח עמדתה של החברה, כי לא ניתנו לה הרשאות חברי העמותה לגביית סכומים גבוהים יותר מקצבאותיהם. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שבוטח בכלל בפוליסת ביטוח מסוג חיים קבוצתי אשר נערכה על ידי עמותת הגמלאים ואשר בוטלה על ידי כלל באופן חד צדדי. התובע מעריך הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 90 מיליון ש"ח.

ביום 9 בפברואר 2017 העבירה החברה לבא כח המבקשים תצהיר מפורט אודות העובדות הרלוונטיות בין היתר צוין כי החברה אינה צד לביטוח הקבוצתי וכי היא אדישה לתוצאות ההליך ותפעל בהתאם להחלטות בית המשפט.

בעקבות מכתב מבא כח המבקש לפיו צוין כי לאחר קריאת התצהיר, לא די בו וכי צירופה של הראל להליך הינו צעד הכרחי. הוגשה בקשה מטעם החברה להורות על מחיקת בקשת האישור כלפי הראל חברה לביטוח בע"מ וכי החברה הרלוונטית הינה הראל פנסיה וגמל בע"מ. ביום 22 במרץ 2017 התקיים דיון קדם משפט וביום 1 ביוני 2017 ניתנה החלטת כבוד השופטת כי המשך הדיון יתקיים שלא בפניה. ביום 27 בספטמבר 2017 התקיים דיון בפני השופטת כנפי - שטייניץ במסגרתו הוסכם כי בקשת האישור תתוקן באופן ששמה של המשיבה יתוקן ל"הראל פנסיה וגמל בע"מ". ביום 6 באוקטובר 2017 הגיש המבקש בקשה לאישור מתוקנת. הטענות המרכזיות שנוספו נוגעות להתנהלות החברה בניגוד לחוק השליחות לכאורה והפרת חובת ההגנות מכוח חוק החוזים. יצוין כי ביחס לנוסח הבקשה המתוקנת הקודמת, נוספו מספר עילות משפטיות נוספות אשר מופנות נגד המשיבות כולן: עילת תביעה מכוח עוולת הרשלנות ועילות מכוח דיני הביטוח. המבקש מעמיד את נזקו האישי על 60,000 ש"ח. הנזק הכולל של חברי הקבוצה הוערך ב- 90 מיליון ש"ח. ביום 11 בינואר 2018 הוגשה תשובה מטעם החברה לבקשת האישור המתוקנת. במסגרת הדיון שהתקיים ביום 14 בפברואר 2017 נתבקשה החברה להשלים נתונים ואלו הושלמו. דיון קדם נוסף נקבע ליום 13 ביוני 2018.

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, הסיכוי שבקשת האישור תאושר עם סעד כספי נגד הראל נמוך מ- 50%.

י. ביום 20 בדצמבר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה כי החברה מעלה, כביכול את דמי הניהול הנגבים מעמיתיה בקרן הפנסיה המקיפה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדון, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסיה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמית, אשר בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישורה כייצוגית, הועלו דמי הניהול הנגבים ממנו מבלי שניתנה לו הודעה כדון ו/או נגבו ממנו דמי ניהול בניגוד למוסכם בינו לבין החברה.

נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 265 ש"ח והוא מצוין כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ביום 14 במאי 2017 הגישה החברה את תגובתה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 12 ביוני 2017 הוגשה תשובה מטעם המבקש במסגרתה זנח חלק מהטענות שהועלו בבקשת האישור והותיר שתי טענות עיקריות. ביום 29 ביוני התקיים דיון קדם משפט במסגרתו נדונה שאלת הסמכות העניינית של בית המשפט לדון בתובענה זו. בסיום הדיון הוחלט כי הדיון יועבר לבית הדין לעבודה שלו הסמכות לדון בכל העילות שאינן עילות בנזיקין.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

י. (המשך)

ביום 12 במרס 2018 נערך דיון קדם משפט בפני כבוד השופט דורי ספיבק בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. במסגרת הדיון הציע בית הדין כי הצדדים יבואו ביניהם בדברים בניסיון לגבש הסכם פשרה. ביום 10 באפריל 2018 הגישו הצדדים הודעה משותפת לפיה הם הסכימו ביניהם לפנות להליך גישור. באותו יום ניתנה החלטת בית הדין לפיה על הצדדים לעדכן את בית הדין בהתקדמות הגישור עד ליום 3 ביוני 2018 ונקבע דיון (ככל שיהיה בו צורך) ליום 13 בדצמבר 2018.

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית השפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

י.א. ביום 12 בפברואר 2017 הוגשה תובענה ובקשה להכירה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה האם הראל חברה לביטוח בע"מ, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל אדם או גוף אשר נטל הלוואה ו/או קיבל אשראי מהמשיבות ונגבו ממנו כספים בקשר עם הקמת הלוואה ו/או הטיפול בה, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 5.9 מיליון ש"ח. בנובמבר 2017 הוגשה בקשה מטעם המבקשים במסגרתה צוין כי ישנן בקשות אישור שעניינן דומה נגד חברות שונות שהוגשו על ידי מבקשים שונים. משכך, בית המשפט התבקש לקבוע את שמיעת הבקשות בפני מותב אחד.

ביום 17 בדצמבר 2017 התקיים דיון בבקשה לקביעת מותב אחד בבית המשפט המחוזי (המחלקה הכלכלית) בתל אביב בו נקבע כי כל הדיון בכל התיקים יתקיים בפניו. כמו כן נקבע כי על הצדדים להודיע, בתוך 30 יום על נכונותם לפנות לגישור. לאור איחוד הדיון, ראו המפורט להלן בסעיף יב.

יצוין, כי ביום 2 ביולי 2017 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון טיוטת "הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים" לפיה על הגופים המוסדיים אשר גבו דמי טיפול מעמיתים לבצע השבת הסכומים שנגבו. לנוכח האמור ביצעה החברה הפרשה להשבת הסכומים שניגבו.

ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת ממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון סבורה כי גביית דמי טיפול אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל. לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה (הודגש כי אין באמור כדי לגרוע מסמכויות הממונה הנתונות לה לפי דין).

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, הגם שההליך מצוי בשלב מקדמי ועוד טרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, הרי שבשים לב בין היתר לעמדת הממונה דלעיל, אנו מעריכים כי הסיכוי שבקשת האישור תתקבל גבוהים מהסיכויים שתידחה.

י.ב. ביום 12 בפברואר 2017 הוגשה תובענה ובקשה להכירה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד חברה נוספת, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות מעמיתיהן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול באופן הלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל עמיתי הנתבעות, אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי הנתבעות. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 44.75 מיליון ₪.

ביום 13 בפברואר 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה על המשיבות להגיש את עמדתן בעניין סמכות המחלקה הכלכלית לדון בתיק. לאחר הגשת תגובות מטעם הצדדים, ביום 26 באפריל 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אין למחלקה הכלכלית סמכות לדון בתיק ולפיכך הוא ייקבע לשמיעה כתיק אזרחי.

ביום 9 בנובמבר 2017 הוגשה בקשה מטעם המבקשים במסגרתה צוין כי ישנן בקשות אישור שעניינן דומה נגד חברות שונות שהוגשו על ידי מבקשים שונים. משכך, בית המשפט התבקש לקבוע את שמיעת הבקשות בפני מותב אחד. ביום 10 בדצמבר 2017 הוגשה תגובה מטעם החברה לפיה היא מותירה את ההכרעה לשיקול דעת בית המשפט. ביום 17 בדצמבר 2017 התקיים דיון בבקשה לקביעת מותב אחד בבית המשפט המחוזי (המחלקה הכלכלית) בתל אביב בו נקבע כי כל הדיון בכל התיקים יתקיים בפניו. כמו כן נקבע כי על הצדדים להודיע, בתוך 30 יום על נכונותם לפנות לגישור. הצדדים הודיעו כי הוסכם ביניהם שהתיק יועבר לגישור בניסיון לסיים את התיק בפשרה וכי הם פנו לנשיא בדימוס גרוניס שנתן את הסכמתו לשמש כמגשר.

יצוין כי ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת ממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון סבורה כי גביית דמי טיפול אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

יב. (המשך)

לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה (הודגש כי אין באמור כדי לגרוע מסמכויות הממונה הנתונות לה לפי דין).

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, הגם שההליך מצוי בשלב מקדמי ועוד טרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, הרי שבשים לב בין היתר לעמדת הממונה דלעיל, אנו מעריכים כי הסיכוי שבקשת האישור תתקבל גבוהים מהסיכויים שתידחה.

יג. ביום 27 במרס 2017 הוגשה תובענה ובקשה להכירה כתובענה ייצוגית נגד החברה, אשר הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה רכיב המכונה הוצאות ניהול השקעות מעמיתים קופות הגמל אשר בניהולה. בבקשת האישור נטען כי גביה זו נעשית על ידי החברה בהיעדר הוראה חוזית המאפשר לה לעשות כן ובכלל כך בהיעדר הסכמה מתאימה בתקנון קופת הגמל. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 127.1 מיליון ש"ח.

המבקשת הגישה בקשה לאישור הסדר דיוני במסגרתה התבקש בית הדין, בין היתר, לאחד את הדיון בכל ההליכים התלויים ועומדים בפניו העוסקים באותו נושא. ביום 11 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו ניתנה החלטה לאחד את הדיון כמבוקש. ביום 12 בפברואר 2018 ניתנה החלטה לפיה, בין היתר, תתבצע פנייה לרשות שוק ההון לקבלת עמדתה. דיוני הוכחות קבועים לימים 12 ביוני 2018 ו- 15 ביולי 2018.

בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת התביעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008.

בהתאם ליועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן בשלב מוקדם זה, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

יד. ביום 27 במרס 2018 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכירה כייצוגית, אשר הוגשו לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, נגדה ונגד קרנות מנהלות אחרות. בבקשת האישור נטען כי המשיבות גובות מעמיתים שאין להם שארים (בני זוג או ילדים מתחת לגיל 21), פרמיה בגין כיסוי ביטוחי מפני סיכוני מוות, כאשר במקרה ביטוח ישולמו תגמולי הביטוח לשארי העמית. לשיטתם של המבקשים, חלה על המשיבות חובת גילוי יזום אקטיבית, מכוחה עליהן לברר עם כל עמית – במועד ההצטרפות לקרן, וכן מידי שנתיים – אם יש לו שארים, וככל שאין לו שארים עליהן לוודא כי הוא מודע לכך שכיסוי השארים חסר ערך עבורו. המבקשים עותרים לחייב את המשיבות לזקוף לטובת קופת החיסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידיהם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שארים, בתוספת התשואה שהייתה מתקבלת על כספים אלו אילו היו נזקפים לטובת קופת החיסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה. המבקשים הגדירו את הקבוצה ככוללת את העמיתים אשר צורפו או הצטרפו לקרן פנסיה המנוהלת על ידי מי מהמשיבות, במסגרתה נגבתה מהם פרמיה בגין כיסוי שארים בזמן שלא היה להם שארים.

סכום תביעתו הפרטנית של המבקש כלפי החברה הוערך על ידיו בסכום של "לפחות 34 ש"ח". כנטען בבקשת האישור, אין בידי המבקשים להעריך בשלב זה את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי קבוצת העמיתים של איזו מהמשיבות. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 5 ביולי 2018. דיון מקדמי בבקשת האישור קבוע ליום 28 בדצמבר 2018.

בהתאם להערכות יועציה המשפטית של החברה, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה בשלב מקדמי זה.

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במאי 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במאי 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2018

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוח על המצב הכספי ביניים
4	דוח הכנסות והוצאות ביניים
5	דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאור 1 - כללי
6	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית
7	ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים
8	ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה
10	ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי
11	ביאור 6 - דמי ניהול
11	ביאור 7 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - הקרן), המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכוללת את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2018, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ותקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 במאי 2018

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
2,118,207	1,505,130	1,809,011	רכוש שוטף
242,691	297,133	735,132	מזומנים ושווי מזומנים
2,360,898	1,802,263	2,544,143	חייבים ויתרות חובה
10,234,136	9,365,908	9,468,554	השקעות פיננסיות
24,004,081	19,539,936	25,186,984	נכסי חוב סחירים
7,519,984	6,715,576	7,608,460	נכסי חוב שאינם סחירים
8,808,404	7,509,374	10,035,583	מניות
50,566,605	43,130,794	52,299,581	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
380,228	346,592	389,552	נדל"ן להשקעה
53,307,731	45,279,649	55,233,276	סך כל הנכסים
251,860	284,202	580,980	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
43,604,971	36,093,960	45,327,596	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
7,043,689	6,607,958	6,751,332	התחייבויות לעמיתים פעילים
50,648,660	42,701,918	52,078,928	התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
-	-	106,958	התחייבויות למקבלי קצבה:
2,416,107	2,286,847	2,422,258	התחייבויות לפנסיונרים
26,023	26,467	25,805	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
2,442,130	2,313,314	2,555,021	התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
(36,068)	(19,785)	16,856	עודף (גירעון) אקטוארי:
1,149	-	1,491	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(34,919)	(19,785)	18,347	עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
53,055,871	44,995,447	54,652,296	סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
53,307,731	45,279,649	55,233,276	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוגי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 במאי 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(30,455)	(28,827)	21,249	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
417,208	(21,805)	14,642	מנכסי חוב סחירים
1,115,937	203,266	181,520	מנכסי חוב שאינם סחירים
676,197	77,173	(214,403)	ממניות
1,906,543	536,427	18,629	מהשקעות אחרות
29,359	(2,296)	11,353	מנדליין להשקעה
4,145,244	792,765	11,741	סך כל ההכנסות מהשקעות
7,421	2,698	1,983	הכנסות אחרות
4,122,210	766,636	34,973	סך כל ההכנסות
			הוצאות
287,538	68,408	75,002	דמי ניהול
65,617	16,603	19,345	הוצאות ישירות
8,574	2,312	1,072	מסים
361,729	87,323	95,419	סך כל ההוצאות
3,760,481	679,313	(60,446)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
42,682,797	42,682,797	53,055,871	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
			תקבולים:
7,031,135	1,560,958	1,842,706	תקבולים מדמי גמולים
1,662	-	1,747	תקבולים מדמי סליקה
(1,061)	(269)	(301)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
7,031,736	1,560,689	1,844,152	סך כל התקבולים, נטו
			תשלומים:
			תשלומים לפנסיונרים
-	-	500	תשלומי פנסיית זקנה
-	-	27	תשלומי פנסיית נכות
-	-	32	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים למקבלי קצבה קיימים
40,328	8,823	11,724	תשלומי פנסיית זקנה
91,734	21,376	25,787	תשלומי פנסיית נכות
40,569	9,511	11,535	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
420	105	104	תשלומי פנסיית זקנה
278	68	62	תשלומי פנסיית נכות
1,174	276	277	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
827,720	203,851	244,684	פדיונות
1,002,223	244,010	294,732	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
95,204	23,600	26,999	העברות מחברות ביטוח
2,824,575	803,088	1,038,765	העברות מקרנות פנסיה חדשות
46,656	11,938	13,850	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
143,057	45,464	47,247	העברות לחברות ביטוח
2,154,058	457,062	893,984	העברות לקרנות פנסיה חדשות
86,240	19,442	30,932	העברות לקופות גמל
583,080	316,658	107,451	העברות צבירה, נטו
3,760,481	679,313	(60,446)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
53,055,871	44,995,447	54,652,296	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

א. הראל פנסיה (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2018, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 21 במאי, 2018.

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ה. ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 9-2004 וחוזר 3-3-2017 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 1-3-2014. חוזרים אלו, בשילוב הגדלת שיעור אגרות החוב המיועדות ל-60% לכלל אוכלוסיית מקבלי קצבה בקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה) בהתאם לחוזר 4-3-2017 החל מה-1 ביולי 2017, אמורים לפתור את בעיית הגירעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגירעונות הדמוגרפיים בגין גביית דמי סיכון, בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבות ההתחייבויות. כל הפרורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא ייווצר גירעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות.

בנוסף, תשלומי הפנסיה לפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018, שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

31 במרס 2018	(0.30)	1.36
31 במרס 2017	(0.20)	(5.54)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	0.30	(9.83)

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. ביום 1 ביולי, 2017 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה) התשע"ז-2017 (להלן: התקנות). על פי התקנות, זקיפת התשואה של אגרות החוב המיועדות בין מקבלי קצבה לשאר העמיתים בקרן תעשה באופן שמגדיל את שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה ל- 60% מסך נכסיהם.

בחודש יוני 2017 פורסם חוזר כללים להגדלת שיעור זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה, אשר מפרט את הנסיבות בהן יוגדל שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה. על פי החוזר, אם עלה שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות לעמיתים אשר אינם מקבלים קצבה ביותר מ-1.5% בהשוואה לשיעור המינימלי האחרון שפורסם על ידי הממונה, תזקוף החברה המנהלת של הקרן את התשואה של אגרות החוב המיועדות בשיעור העולה על השיעור המינימלי האמור (60%) לנכסי מקבלי הקצבה ואשר לא יעלה על 85% מסך כל נכסי מקבלי הקצבה.

שיעור אגרות החוב שרשאית חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה מקיפה לרכוש, נותר ללא שינוי והוא ימשיך לעמוד על 30% מסך נכסי הקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה).

עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלי בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלי בשיעור שנתי של 4.86%.

נכסי חוב שאינם סחירים (למעט אגרות חוב מיועדות) נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.

אגרות חוב מיועדות נמדדות לפי עלות מותאמת או לפי העלות המופחתת המותאמת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
15,669,826	13,366,835	16,417,059		אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (*)
				נכסי חוב אחרים:
910,320	909,457	909,978		אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
121,442	157,282	121,355		פקדונות בבנקים
128,209	114,427	131,017		הלוואות לעמיתים
7,174,284	4,991,935	7,607,575		הלוואות לאחרים
8,334,255	6,173,101	8,769,925		
24,004,081	19,539,936	25,186,984		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(*) הרכב אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס				
2017	2017	2018				
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח	
28.11	14,260,179	29.65	12,674,324	28.53	14,889,181	נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה
58.98	1,391,638	29.71	672,933	60.04	1,509,690	נכסי מקבלי קצבה
-	15,651,817	-	13,347,257	-	16,398,871	סך הכל
68.80	18,009	73.78	19,578	70.04	18,188	אגרות חוב לזכאים קיימים
29.50	15,669,826	29.68	13,366,835	30.00	16,417,059	סך הכל אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - כל המסלולים

ליום 31 במרס
2018
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
29,303
-
2,765
72,363
3,043
(516)
106,958

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)

התחייבויות לתביעות תלויות

עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ליום 31 במרס
2018
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
26,413
-
2,765
71,209
2,994
(511)
102,870

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)

התחייבויות לתביעות תלויות

עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום 31 במרס
2018
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
2,890
-
-
1,154
49
(5)
4,088

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)

התחייבויות לתביעות תלויות

עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כל המסלולים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
715,209	631,538	738,844	738,844	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
560,866	493,961	573,593	573,593	התחייבויות לנכים
690,040	675,539	729,095	729,095	התחייבויות לשאיירי מבוטח
356,129	391,889	250,836	250,836	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
71,046	78,179	106,519	106,519	התחייבויות לתביעות תלויות
22,817	15,741	23,371	23,371	עתודה לפנסיונרים
2,416,107	2,286,847	2,422,258	2,422,258	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
682,762	618,983	701,203	701,203	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
556,476	490,729	567,772	567,772	התחייבויות לנכים
675,068	669,087	714,147	714,147	התחייבויות לשאיירי מבוטח
356,129	391,889	246,837	246,837	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
71,046	78,179	104,821	104,821	התחייבויות לתביעות תלויות
22,930	15,895	23,355	23,355	עתודה לפנסיונרים
2,364,411	2,264,762	2,358,135	2,358,135	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,447	12,555	37,641	37,641	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
4,390	3,232	5,821	5,821	התחייבויות לנכים
14,972	6,452	14,948	14,948	התחייבויות לשאיירי מבוטח
-	-	3,999	3,999	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
-	-	1,698	1,698	התחייבויות לתביעות תלויות
(113)	(154)	16	16	עתודה לפנסיונרים
51,696	22,085	64,123	64,123	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ג. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2017	2017	2018	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,839	4,962	4,786	
4,854	5,240	4,731	
16,206	16,091	16,130	
124	174	158	
<u>26,023</u>	<u>26,467</u>	<u>25,805</u>	

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
עתודה לפנסיונרים
סך ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	
	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
0.42	0.03	16,856

א. עודף דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן

ב. עודף הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
0.05	0.06	1,491	בסיסי למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	הלכה למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	בסיסי למקבלי קצבה
-	-	-	הלכה למקבלי קצבה

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים	
	2017	2018
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
169,793	40,452	43,338
105,988	25,201	28,557
275,781	65,653	71,895
11,757	2,755	3,107
287,538	68,408	75,002

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים	
	2017	2018
(מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %
6.00	6.00	6.00
2.42	2.53	2.37
0.50	0.50	0.50
0.23	0.24	0.22
0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

(* מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.)

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2018.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל פנסיה

קרן פנסיה חדשה מקיפה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2018

ענת קנטור - אקטוארית ממונה

מאי 2018

תוכן עניינים

1.	הצהרת אקטואר.....	3
2.	מאזן אקטוארי.....	4
3.	פירוט התחייבות למקבלי קצבה.....	6
4.	עודף (גירעון) אקטוארי.....	9
5.	הערות וביאורים.....	12
6.	נתונים סטטיסטיים.....	15

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסייה וגמל בע"מ לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסייה "הראל פנסייה" ליום 31 למרס 2018. החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרץ 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לערכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

- א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
- ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן א, וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
- ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31 למרס 2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

תאריך	תפקיד	שם האקטואר	ענת קנטור
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----

חתימה

שם האקטואר

תפקיד

תאריך

הראל פנסיה - קרן פנסיה - זכויות צבורות מאזן אקטוארי 31/03/2018 באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
ליום	ליום	ביאור	
<u>31/12/2017</u>	<u>31/03/2018</u>		
<u>53,307,731</u>	<u>55,233,276</u>		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
251,860	580,980		זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
			<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
43,604,971	45,327,596		התחייבויות לעמיתים פעילים
<u>7,043,689</u>	<u>6,751,332</u>		¹ התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
50,648,660	52,078,928		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
	106,958	א3	התחייבויות לפנסיונרים
2,416,107	2,422,258	ב3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
<u>26,023</u>	<u>25,805</u>	ג3	התחייבויות זכאים קיימים
2,442,130	2,555,021		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			עודף (גרעון) אקטוארי
(36,068)	16,856	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
<u>1,149</u>	<u>1,491</u>	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(34,919)	18,347		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
53,055,871	54,652,296		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>53,307,731</u>	<u>55,233,276</u>		סך כל ההתחייבויות

¹ הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים היא בהתאם לחוזר 2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **זכאים קיימים לפנסיה** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 1/1/2004
2. **מקבלי קצבה קיימים** - פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2004 ועד 31/12/2017
3. **פנסיונרים** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2018
4. **התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות זקנה ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבות בגין קצבאות עבור שאירי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.
5. **התחייבות לנכים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאירים פוטנציאליים של נכים.
6. **התחייבות לשאירי מבוטח** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
7. **התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין העמיתים הפעילים והבלתי פעילים.
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016. החלוקה לעודף (גירעון) היא לפי עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית.

3. פירוט התחייבות למקבלי קצבהא. התחייבויות עבור פנסיונריםפנסיונרים – בסיסי למקבלי קצבה

ליום 31/03/2018	באלפי ש"ח
26,413	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	התחייבויות לנכים
2,765	התחייבויות לשארי מבוטח
71,209	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
2,994	התחייבויות לתביעות תלויות
(511)	עתודה לפנסיונרים
102,870	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
32	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
7,515	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	ד"נ

פנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום 31/03/2018	באלפי ₪
2,890	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	התחייבויות לנכים
0	התחייבויות לשארי מבוטח
1,154	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
49	התחייבויות לתביעות תלויות
(5)	עתודה לפנסיונרים
4,088	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - הלכה
1	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
253	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	ד"נ

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
מקבלי קצבה קיימים – בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2017	31/03/2018	
682,762	701,203	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
556,476	567,772	התחייבויות לנכים
675,068	714,147	התחייבויות לשארי מבוטח
356,129	246,837	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
71,046	104,821	התחייבויות לתביעות תלויות
22,930	23,355	עתודה למקבלי קצבה קיימים
2,364,411	2,358,135	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כללי
(1,581)	726	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
1,149	1,491	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
131,680	131,033	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

מקבלי קצבה קיימים – הלכה למקבלי קצבה קיימים

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2017	31/03/2018	
32,447	37,641	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,390	5,821	התחייבויות לנכים
14,972	14,948	התחייבויות לשארי מבוטח
0	3,999	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	1,698	התחייבויות לתביעות תלויות
(113)	16	עתודה למקבלי קצבה קיימים
51,696	64,123	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה
(35)	20	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
3,048	3,800	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

ג. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

<u>ליום</u> 31/12/2017	<u>ליום</u> 31/03/2018	באלפי ש"ח
4,839	4,786	התחייבויות לזקנה ושארי זקנה
4,854	4,731	התחייבויות לנכים
16,206	16,130	התחייבויות לשארי מבוטח
0	0	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	0	התחייבויות לתביעות תלויות
124	158	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
26,023	25,805	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
(18)	8	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית

4. עודף (גירעון) אקטואריא. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2017	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 31/03/2018		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.07	0.06	33,338	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.00	(0.00)	(1,682)	ב. מקרי מוות – פנסיות זקנה ושאיירים
(0.02)	(0.00)	(2,455)	ג. מקרי מוות – נכים
(0.26)	(0.06)	(34,488)	ד. יציאה לנכות
0.01	0.05	30,673	ה. חזרה מנכות
(0.00)	(0.00)	(301)	ו. ביטוח משנה
(0.09)	(0.01)	(2,962)	ז. פרישות במהלך השנה
0.67	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	(0.00)	(842)	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.04	(0.01)	(4,425)	י. סך הגורמים האחרים
0.42	0.03	16,856	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

זכאים קיימים

העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח		לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		לשנה שהסתיימה ביום
		31/03/2018		31/12/2017
		אלפי ₪	אחוזים	אחוזים
עבודה לזכאים קיימים לתחילת התקופה		124	0.48	0.51
גורמים אחרים		2	0.01	0.04
עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה		88	0.34	0.83
עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה		(56)	(0.22)	(0.91)
גרעון (עודף) מיועד לחלוקה		0	0.00	0.00
עבודה לזכאים קיימים לסוף התקופה		158	0.62	0.48
עודף (גרעון) למעד החלוקה			0.00	0.00

למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח		לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		לשנה שהסתיימה ביום
		31/03/2018		31/12/2017
		אלפי ₪	אחוזים	אחוזים
עבודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה		22,930	0.98	0.38
גורמים אחרים		101	0.00	(0.03)
עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה		7,368	0.32	1.74
עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה		(5,568)	(0.24)	(1.04)
גרעון (עודף) מיועד לחלוקה		(1,476)	(0.06)	(0.05)
עבודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה		23,355	1.00	0.98
עודף (גרעון) למעד החלוקה			0.07	0.05

למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח		לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		לשנה שהסתיימה ביום
		31/03/2018		31/12/2017
		אלפי ₪	אחוזים	אחוזים
עבודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה		(113)	(0.22)	(0.63)
גורמים אחרים		(3)	(0.00)	0.11
עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה		297	0.46	0.90
עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה		(165)	(0.26)	(1.10)
גרעון (עודף) מיועד לחלוקה		0	0.00	0.00
עבודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה		16	0.02	(0.22)
עודף (גרעון) למעד החלוקה			0.00	0.00

לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
31/03/2018		
אחוזים	אלפי ₪	
0.00	0	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0	גורמים אחרים
(0.49)	(511)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0.00	0	עודף (גרעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.49)	(511)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00		עודף (גרעון) למעד החלוקה

לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
31/03/2018		
אחוזים	אלפי ₪	
0.00	0	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0	גורמים אחרים
(0.12)	(5)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0.00	0	עודף (גרעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.12)	(5)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00		עודף (גרעון) למעד החלוקה

5. הערות והבהרות:**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים על הנחות דמוגרפיות בהתאם לחוזר מעודכן 2017-3-6 "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה". עיקר השינוי הוא גידול משמעותי בשיעורי היציאה לנכות וקיטון בשיעורי התמותה לפעילים. סה"כ עדכון זה יוצר גידול של כ-100% בפרמיית הסיכון לנכות וקיטון של כ-10% בפרמיית הסיכון לשארים. עדכון זה אמור לתקן את הגרעון מהיציאה לנכות שקיים בקרן מאז עדכון הטבלאות ב-2014 על פי חוזר 2013-3-1. יישום ההנחות הדמוגרפיות לצורך הערכת ההתחייבויות נקבע ל 31 לדצמבר 2017 אך לצורך קביעת מקדמים מעודכנים בתקנון נכנס לתוקף רק מפברואר 2018.

5.2. תקנון הקרן –

בספטמבר 2016 יצא חוזר 2016-3-4 "הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה" שמנחה לגבי תקנון תקני עבור קרנות חדשות. הנהלת הקרן הגישה תקנון מעודכן בהתאם לחוזר עם מקדמים מעודכנים בהתאם להנחות הדמוגרפיות החדשות שקיבל אישור מרשות ההון ונכנס לתוקף החל מ 15 לפברואר 2018. מבחינה אקטוארית השינוי המהותי בגין המעבר לתקנון התקני הוא הגידול בדמי הסיכון שאמור לצמצם משמעותית את הגרעון ביציאה לנכות כפי שמפורט בסעיף 5.1. שאר השינויים בתקנון ניתן לראות באתר האינטרנט של הקרן.

5.3. הוראות דווח כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, בשילוב הגדלת שיעור האג"ח המיועד ל-60% לכלל אוכלוסיית מקבלי קצבה בקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה) בהתאם לחוזר 2017-3-4 החל מה-1 ביולי 2017, מיועדים לפתור את בעיית הגרעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגרעונות הדמוגרפיים בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבים ההתחייבויות. כל הפורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא ווצר גרעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות. בנוסף, תשלומי הפנסיה לקבוצת הפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבות שפרשו לפני 2018 שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

5.4. מסד הנתונים –

5.4.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-31 למרס 2018.

5.4.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.5. תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן

5.5.1. סה"כ העודף המצטבר לרבעון המסתיים ב-31 למרס 2018 הוא בגובה 16.9 מליון

ומהווה 0.03% מההתחייבות הצבורות לאותו תאריך.

5.5.2. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גרעון) שנבע באותו רבעון.
איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי : תוספת של 0.03% ליתרות הצבורות.

5.6. תנועה בעודף (גרעון) למקבלי קצבה -

5.6.1. זכאים קיימים

הגידול בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מירידה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי של 0.12%. העודף התשואתי נשמר בעתודת הזכאים הקיימים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה : 0.03%

5.6.2. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים"

הגידול בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מירידה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי של 0.08%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ-1% מההתחייבויות, נזקף עודף תשואתי בגובה 0.058% שהעדכון של הפנסיות בגינו בגובה 0.063% יהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2019 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (נספח 2 סעיף ד.1 ג.)
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה : 0.03%

5.6.3. מקבלי קצבה קיימים – "הלכה למקבלי קצבה קיימים"

הגידול בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מירידה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי של 0.2%. העודף התשואתי נשמר בעתודת המקבלי הקצבה היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: 0.03%

5.6.4. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-0.49% מהריבית הגלומה במקדם במהלך הרבעון ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 0.49%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הפנסיונרים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.
סה"כ עדכון נוכחי : 0.03%

5.6.5. פנסיונרים "הלכה למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-0.12% מהריבית הגלומה במקדם במהלך הרבעון ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 0.12%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הפנסיונרים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.

סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: 0.03%**5.7. אומדן IBNR ותביעות תלויות –**

בהתאם לחוזר 2018-9-10 יש לכלול השפעת ה- IBNR והתביעות התלויות בשורות הרלוונטיות של דוח התנועה בעודף ולא כשורה נפרדת כפי שהיה נהוג עד דצמבר 2017. לצורך כך הותאמו גם מספרי ההשוואה של 2017.

5.8. פירוט שינויים מהותיים בדוח תנועה לכלל הקרן -

5.8.1. מקרי מוות מבוטחים – קיים עודף של 0.06% שנובע מגביית דמי סיכון שארים ביתר לעומת תביעות שארים שנפתחו במהלך השנה ועדכון עתודת IBNR ותביעות תלויות של שארים נכון לתאריך המאזן.

5.8.2. יציאה לנכות – קיים גרעון של 0.06% שירד משמעותית מסוף שנה קודמת בשל עדכון דמי הסיכון לנכות החל מפברואר 2018.

5.8.3. חזרה מנכות – קיים עודף של 0.05% שנובע מצפי החלמות נמוך יותר מההחלמות בפועל של הנכים. בנוסף, ההחלמות בפועל כוללות גם עתודה בגין נכים שהפסיקו לקבל קצבה נכון לתאריך המאזן אבל על פי נסיון הקרן נבחן שיעור החזרות כפונקציה של חודשים שעברו מאז תשלום אחרון.

5.8.4. פרישות במהלך השנה – קיים גרעון של 0.01% בשל פרישות לזקנה שקרו לפני 2018 ולכן יוצרות עדיין גרעון בשל הפער בין מקדמי ההמרה לזקנה שמחושבים לפי בסיס של 4% תשואה ריאלית. בנכסים החפשיים לבין ההתחייבות שמחושבות על פי חוזר 2017-3-3 לפי תשואה צפויה של ריבית חסרת סיכון בנכסים החופשיים.

5.8.5. שינויים בתקנון – בפברואר 2018 נכנס לתוקפו התקנון התקני. דוח התנועה מוצג לפי צפי על בסיס התקנון שהיה נהוג לסוף שנת 2017 כאשר כל שינוי שנבע משינויי שינוי תקנון שהיו במהלך השנה כלול בסעיף ט "שינויים בתקנון הקרן". בתקנון החדש יש 240 חודשים הבטחה בפנסיית שארים לעומת 180 חודשים בתקנון הקודם. השינוי בא לידי ביטוי בעדכון 240 תשלומים מובטחים בגין חישוב של שארי נכה בהתחייבויות לנכים. עדכון ההנחה גרם לגידול של 0.85 מליון ש"ח בהתחייבויות הפנסיוניות.

6. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחוזר-2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים. במאזן מוצגות שתי קבוצות אלו ביחד ומשתתפות באופן שווה בעודף האקטוארי.

6.1 מידע אודות עמיתי הקרן:

מספר עמיתים ליום 31/03/2018		זכר	נקבה	סה"כ
עמיתים שאינם מקבלי קצבה				
פעילים				
	203,612	306,934	510,546	
שאינם פעילים				
	154,172	210,676	364,848	
סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה				
	357,784	517,610	875,394	
מקבלי קצבה				
פנסיונרים				
זקנה	47	47	94	
שארים	1	4	5	
נכות	0	0	0	
סה"כ פנסיונרים	48	51	99	
מקבלי קצבה קיימים				
זקנה	1,359	1,555	2,914	
שארים	823	1,158	1,981	
נכות	713	795	1,508	
סה"כ מקבלי קצבה קיימים	2,895	3,508	6,403	
זכאים קיימים לפנסיה				
זקנה	18	11	29	
שארים	18	48	66	
נכות	5	5	10	
סה"כ זכאים קיימים לפנסיה	41	64	105	
סה"כ עמיתי הקרן				882,001
		521,233	360,768	

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במאי 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 במאי 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2018

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

2

דוחות כספיים ביניים

דוח על המצב הכספי ביניים

3

דוח הכנסות והוצאות ביניים

4

דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

5

ביאור 1 - כללי

6

ביאור 2 – מדיניות חשבונאית

6

ביאור 3 – נכסי חוב שאינם סחירים

7

ביאור 4 – התחייבויות למקבלי קצבה

7-8

ביאור 5 – עודף (גרעון) אקטוארי

8

ביאור 6 – דמי ניהול

9-10

ביאור 7 – התחייבויות תלויות

10

סומך חייקין

מגדל המילניום KPMG

רחוב הארבעה 17, תא דואר 609

תל אביב 6100601

03 684 8000**דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכולל את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2018, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן- הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 במאי 2018

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
54,020	41,967	44,081	רכוש שוטף
18,236	17,378	24,904	מזומנים ושווי מזומנים
72,256	59,345	68,985	חייבים ויתרות חובה
349,530	287,124	362,863	השקעות פיננסיות
187,945	142,658	194,312	נכסי חוב סחירים
111,953	102,017	117,052	נכסי חוב שאינם סחירים
131,867	106,109	152,291	מניות
781,295	637,908	826,518	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
4,261	3,852	4,372	נדל"ן להשקעה
6,628	6,881	9,167	נכסי ביטוח משנה
864,440	707,986	909,042	סך כל הנכסים
5,230	8,972	12,095	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
222,990	145,384	240,557	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
550,114	476,006	564,036	התחייבויות לעמיתים מבוטחים
773,104	621,390	804,593	התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
-	-	2,408	התחייבויות למקבלי קצבה:
87,601	77,564	91,030	התחייבויות לפנסיונרים
87,601	77,564	93,438	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
(1,495)	(433)	(1,117)	עודף (גירעון) אקטוארי:
-	493	33	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(1,495)	60	(1,084)	עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
			סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
859,210	699,014	896,947	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
864,440	707,986	909,042	סך כל ההתחייבויות
רם גבל	דודי ליידנר	מישל סיבוני	
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 במאי 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	2018	ביאור
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
(268)	(528)	367	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
12,740	(461)	820	מנכסי חוב סחירים
8,952	1,224	324	מנכסי חוב שאינם סחירים
9,663	904	(3,118)	ממניות
28,967	8,464	(853)	מהשקעות אחרות
328	(32)	124	מנדלי"ן להשקעה
60,650	10,099	(2,703)	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
(230)	1	5	הכנסות אחרות (הפסדים)
60,152	9,572	(2,331)	סך כל ההכנסות (הפסדים)
			הוצאות
5,776	1,415	1,681	דמי ניהול
893	218	284	הוצאות ישירות
132	33	17	מסים
6,801	1,666	1,982	סך כל ההוצאות
53,351	7,906	(4,313)	עודף הכנסות, (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
651,893	651,893	859,210	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
			תקבולים:
168,916	40,197	48,373	תקבולים מדמי גמולים
10	-	3	תקבולים מדמי סליקה
(4,859)	(1,090)	(2,003)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
164,067	39,107	46,373	סך כל התקבולים, נטו
			תשלומים:
		47	תשלומים לפנסיונרים
			תשלומי פנסיית זקנה
4,350	1,055	1,119	תשלומים למקבלי קצבה קיימים
432	61	161	תשלומי פנסיית זקנה
494	106	129	תשלומי פנסיית נכות
			תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
7,582	2,148	3,300	פדיונות
5,865	1,381	2,737	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
6,993	1,989	2,019	סך כל התשלומים, נטו
			העברות צבירה לקרן
2,997	463	393	העברות מחברות ביטוח
35,800	10,399	12,702	העברות מקרנות פנסיה חדשות
611	621	320	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
5,139	1,414	1,783	העברות לחברות ביטוח
25,910	6,176	10,871	העברות לקרנות פנסיה חדשות
11,467	1,796	3,065	העברות לקופות גמל
(3,108)	2,097	(2,304)	העברות צבירה, נטו
53,351	7,906	(4,313)	עודף הכנסות, (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
859,210	699,014	896,947	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה כללית (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה כללית כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.
- הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבתוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצנת ליום 31 במרס 2018, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן- הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן- הדוחות הכספיים השנתיים).
- ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 21 במאי 2018.

ד. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

- השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- ה. ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9-1 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, אמורים לפתור את בעיית הגירעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיית זקנה והגירעונות הדמוגרפיים בגין גביית דמי סיכון, בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבות ההתחייבויות. כל הפרשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא יוצר גירעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות.
- בנוסף, תשלומי הפנסיה לפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018, שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

- א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

במרס 2018	(0.30)	1.36
במרס 2017	(0.20)	(5.54)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	0.30	(9.83)

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

- א. נכסי חוב שאינם סחירים נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.
ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2017	2017	2018	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
21,715	20,224	20,827	20,827
2,500	2,806	2,595	2,595
704	609	782	782
163,026	119,019	170,108	170,108
187,945	142,658	194,312	194,312

נכסי חוב אחרים:
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

- א. התחייבויות לפנסיונרים

ליום 31 במרס
2018
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
1,997
375
46
(10)
2,408

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות לתביעות תלויות
עתודה לפנסיונרים
סך ההתחייבויות לפנסיונרים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
71,757	65,955	72,247		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
4,139	4,948	5,441		התחייבויות לנכים
8,454	3,605	8,658		התחייבויות לשאיירי מבוטח
2,503	2,296	3,787		התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
278	-	-		התחייבויות לתביעות תלויות
470	760	897		עתודה לפנסיונרים
87,601	77,564	91,030		סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	
	31 בדצמבר	31 במרס
2017	2018	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
(0.33)	(0.10)	(920)
(0.02)	(0.08)	(197)

א. גירעון דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן

גירעון דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים

ב. עודף הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

-	0.04	33.00	בסיסי למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	בסיסי למקבלי קצבה

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,959	524	609
3,372	783	948
5,331	1,307	1,557
445	108	124
5,776	1,415	1,681

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה :
דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה :
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%
4.00	4.00	4.00
1.16	1.30	1.28
1.05	1.05	1.05
0.50	0.52	0.48
2.00	2.00	2.00
0.60	0.60	0.60
2.00	2.00	2.00
0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה :
דמי ניהול מדמי גמולים :

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי
הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים :

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על
פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל
(במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על
פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על
פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר
2013 ואילך

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת
בפועל עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2010

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת
בפועל עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך

(*): ראה סעיף ג. להלן.

ביאור 6 - דמי ניהול (המשך)

ג. דמי הניהול למקבלי קצבה

דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2018.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל כללית

קרן פנסיה חדשה משלימה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2018

ענת קנטור - אקטוארית ממונה
מאי 2018

תוכן עניינים

1.	הצהרת אקטואר.....	3
2.	מאזן אקטוארי.....	4
3.	פירוט התחייבויות למקבלי קצבה.....	6
4.	עודף (גירעון) אקטוארי.....	7
5.	הערות וביאורים.....	9
6.	נתונים סטטיסטיים.....	12

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל כללית" ליום 31 למרס 2018.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרס 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

הכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן (א), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי-דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31 למרס 2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

אקטואר ממונה	ענת קנטור	תאריך	תפקיד	שם האקטואר	ענת קנטור	חתימה
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

הראל כללית - קרן פנסיה משלימה - זכויות צבורות			
מאזן אקטוארי			
31/03/2018			
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
ליום	ליום	ביאור	
<u>31/12/2017</u>	<u>31/03/2018</u>		
864,440	909,042		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
5,230	12,095		זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
			<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
222,990	240,557		התחייבויות לעמיתים מבוטחים
<u>550,114</u>	<u>564,036</u>		התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
773,104	804,593		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
0	2,408	א3	התחייבויות לפנסיונרים
87,601	91,030	ב3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
87,601	93,438		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			עודף (גרעון) אקטוארי
(1,495)	(1,117)	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
<u>0</u>	<u>33</u>	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(1,495)	(1,084)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
859,210	896,947		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>864,440</u>	<u>909,042</u>		סך כל ההתחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **פנסיונרים** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2018.
2. **מקבלי קצבה קיימים** - פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2004 ועד 31/12/2017.
3. **התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות זקנה ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבות בגין קצבאות עבור שאירי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.
4. **התחייבות לנכים (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאירים פוטנציאליים של נכים.
5. **התחייבות לשאירי מבוטח (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
6. **התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים (לפני חלוקת עודף אחרון)** - סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "יסוד".
7. **התחייבויות לעמיתים מבוטחים (לפני חלוקת עודף אחרון)** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "מקיף".
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016. החלוקה היא לפי עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים, העודף מוצג גם בחלוקה לפנסיונרים/עמיתים מבוטחים/עמיתים לא מבוטחים.

1. פירוט התחייבויות למקבלי קצבהא. התחייבויות עבור פנסיונרים

ליום 31/03/2018	באלפי ש"ח
1,997	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	התחייבויות לנכים
0	התחייבויות לשאר מבוסח
375	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
46	התחייבויות לתביעות תלויות
(10)	עתודה לפנסיונרים
2,408	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
(3)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
134	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	דמי ניהול

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31/12/2017	ליום 31/03/2018	באלפי ש"ח
71,757	72,247	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,139	5,441	התחייבויות לנכים
8,454	8,658	התחייבויות לשאר מבוסח
2,503	3,787	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
278	0	התחייבויות לתביעות תלויות
470	897	עתודה למקבלי קצבה קיימים
87,601	91,030	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים – כללי
(143)	(104)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	33	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
4,943	5,127	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.58%	0.57%	דמי ניהול

4. עודף (גירעון) אקטואריא. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי

כלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
(0.10)	(0.00)	(12)	ב. מקרי מוות – פנסיתית זקנה ושאיירים
(0.30)	(0.08)	(749)	ז. פרישות במהלך השנה
0.05	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.02	(0.02)	(159)	י. סך הגורמים האחרים
(0.33)	(0.10)	(920)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

לעמיתים במסלולים המקיפים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
0.08	0.27	650	א. מקרי מוות – מבוטחים
(0.58)	0.01	23	ג. מקרי מוות – נכים
0.57	(0.59)	(1,413)	ד. יציאה לנכות
(0.44)	(0.01)	(20)	ה. חזרה מנכות
0.35	0.31	730	ו. ביטוח משנה
0.01	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	(8)	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.01)	(0.07)	(159)	י. סך הגורמים האחרים
(0.02)	(0.08)	(197)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

לפנסיונרים " בסיסי למקבלי קצבה "

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
31/03/2018		
אלפי ₪	אחוזים	
0	0.00	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0	0.00	גורמים אחרים
(10)	(0.41)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0	0.00	עודף (גרעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0	0.00	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
(10)	(0.41)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
	0.00	עודף (גרעון) למעד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים " בסיסי למקבלי קצבה קיימים "

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	אלפי ₪	אחוזים	
31/12/2017	31/03/2018		
	אלפי ₪	אחוזים	
	470	0.54	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
	3	(0.02)	גורמים אחרים
	495	0.55	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
	(38)	(0.04)	עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
	(33)	(0.04)	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
	897	1.00	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
		0.04	עודף (גרעון) למעד החלוקה

5. הערות והבהרות:**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים הנחות דמוגרפיות שנקבעו ע"י האוצר. בהתאם למחקרי נסיון הקרנות שהוגשו לאוצר בסוף 2016, האוצר פרסם באוקטובר 2017, חוזר מעודכן 2017-3-6 "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה" שמשקף את מסקנות המחקר. עיקר השינוי הוא גידול משמעותי בשיעורי היציאה לנכות וקיטון בשיעורי התמותה לפעילים. סה"כ עדכון זה יוצר גידול של כ- 100% בפרמיית הסיכון לנכות וקיטון של כ-10% בפרמיית הסיכון לשארים. עדכון זה אמור לתקן את הגרעון מהיציאה לנכות שקיים בקרן מאז עדכון הטבלאות ב-2014 על פי חוזר 2013-3-1. יישום ההנחות הדמוגרפיות לצורך הערכת ההתחייבויות נקבע ל-31/12/2017 אך לצורך קביעת מקדמים מעודכנים בתקנון נכנס לתוקף רק מפברואר 2018.

5.2. תקנון הקרן –

בספטמבר 2016 יצא חוזר 2016-3-4 "הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה" שמנחה לגבי תקנון תקני עבור קרנות חדשות. הנהלת הקרן הגישה תקנון מעודכן לקרן המקיפה בהתאם לחוזר עם מקדמים מעודכנים בהתאם להנחות הדמוגרפיות החדשות שקיבל אישור מרשות ההון ונכנס לתוקף החל מ-15 לפברואר 2018. במקביל הוגש תקנון מעודכן גם לקרן הכללית אשר גם נכנס לתוקף באותו תאריך. מבחינה אקטוארית השינוי המהותי הצפוי בגין המעבר לתקנון התקני הוא הגידול בדמי הסיכון שאמור לצמצם משמעותית את הגרעון ביציאה לנכות. שאר השינויים בתקנון ניתן לראות באתר האינטרנט של הקרן.

5.3. הוראות דיוח כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו מיועדים לפתור את בעיית הגרעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגרעונות הדמוגרפיים בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבים ההתחייבויות. כל הפורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים ויעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שונה ותשואת היעד צריכה להיות גבוהה יותר כדי לשמור על גובה הפנסיות. בנוסף לקבוצת הפנסיונרים, גובה הפנסיה מוצמד למדד לצרכן פעם בשנה באפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018 שהפנסיה שלהם מוצמדת באופן חודשי למדד.

5.4. מסד הנתונים –

5.4.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-31 למרס 2018

5.4.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.5. תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן (יסוד + מקיף)

5.5.1. סה"כ הגרעון המצטבר לרבעון המסתיים ב 31 למרס 2018 הוא בגובה 0.92 מליון ש"ח ומהווה 0.1% מההתחייבות הצבורות נכון לאותו תאריך. הגרעון נובע ברובו מפרישות לזקנה. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גרעון) שנבע באותו רבעון. איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי : הפחתה של 0.10% ליתרות הצבורות.

5.6. **תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן המבוטחים במסלולים ביטוחיים ("מסלול מקיף")**

5.6.1. הגרעון הדמוגרפי הנוסף בגין הרבעון המסתיים ב-31 למרס 2018 בגין מבוטחים במסלולים ביטוחיים הינו 197 אלף ש"ח ומהווה 0.08% מההתחייבויות הצבורות במסלול המקיף. כלומר סה"כ האיזון הדמוגרפי המצטבר לעמיתים במסלולים הביטוחיים הינו 0.18%.

5.6.2. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גרעון) שנבע באותו רבעון סה"כ איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי : הפחתה של 0.18% ליתרות הצבורות.

5.7. **תנועה בעודף (גרעון) למקבלי קצבה -**

5.7.1. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים" הגידול בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מירידה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי של 0.51%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ-1% מההתחייבויות, נזקף עודף תשואתי בגובה 0.036% שהעדכון של הפנסיות בגינו בגובה 0.038% יהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2019 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (נספח 2 סעיף ד.1 ג.) אי לכך העדכון ברבעון זה הוא רק בגין איזון דמוגרפי סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול יסוד : 0.10%
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול מקיף : 0.18%

5.7.2. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה" התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-0.41% מהריבית הגלומה במקדם במהלך הרבעון ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 0.41%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הפנסיונרים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות. אי לכך העדכון ברבעון זה הוא רק בגין איזון דמוגרפי. סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול יסוד : 0.1%

5.8. **אומדן IBNR ותביעות תלויות –**

סעיף זה כולל הערכה לגבי התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה בגין מקרי מוות ונכות אשר ארעו וטרם דווחו עד למועד המאזן או דווחו אך טרם התקבלה החלטה בגינם. היות וקיים מספר מועט

של פנסיונרים של נכות ושאר פועל, הנתונים לא מספיקים לבצע אומדן סטטיסטי ולכן גובה ההתחייבות המחושבת נעשית על בסיס מחצית דמי הסיכון שנגבו במהלך השנה. סה"כ גובה העתודה לתאריך המאזן הינו 4.2 מליון ש"ח. בהתאם לחוזר 2018-9-10 יש לכלול השפעת ה-IBNR והתביעות התלויות בשורות הרלוונטיות של דוח התנועה בעודף ולא כשורה נפרדת כפי שהיה נהוג עד דצמבר 2017. לצורך כך הותאמו גם מספרי ההשוואה של 2017.

5.9 פירוט שינויים מהותיים בדוח תנועה לכלל הקרן -

- 6.8.1 מקרי מוות מבטחים – קיים עודף של 0.27% היות ולא היו מקרים חדשים מוות
- 6.8.2 יציאה לנכות – קיים גרעון של 0.59% הנובע ממקרי נכות חדשים והגידול בעתודת IBNR נכים שנכלל בסעיף זה.
- 6.8.3 פרישות במהלך השנה – קיים גרעון של 0.08% בשל פרישות לזקנה שקרו לפני 2018 ולכן יוצרות גרעון כתוצאה מהפער בין מקדמי ההמרה לזקנה שמחושבים לפי בסיס של 4% תשואה ריאלית בנכסים החפשיים לבין ההתחייבות שמחושבות על פי חוזר 2014-3-1 לפי תשואה צפויה של ריבית חסרת סיכון בנכסים החופשיים.

6. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחזור-2016-3-9 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים.
מידע אודות עמיתי הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 31/03/2018	
			עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
16,496	7,802	8,694	מבוטחים	
18,804	4,782	14,022	שאינם מבוטחים	
35,300	12,585	22,715	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
			מקבלי קצבה	
13	8	5	זקנה	פנסיונרים
0	0	0	שארים	
0	0	0	נכות	
13	8	5	סה"כ פנסיונרים	
299	133	166	זקנה	מקבלי קצבה קיימים
67	48	19	שארים	
7	3	4	נכות	
373	184	189	סה"כ מקבלי קצבה קיימים	
35,686	12,777	22,909	סה"כ עמיתי הקרן	